

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Katedra pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Sandra Křenková

**Edukace žáků v základní škole při dětské
léčebně**

**Education of pupils at elementary school at
the children's sanatorium**

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Mgr. Janě Pálenské, za odborné vedení a vstřícný přístup po celou dobu vypracovávání mé práce. Dále bych chtěla poděkovat ředitelce Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích paní Mgr. Martě Hubáčkové, za bezproblémovou komunikaci a poskytnutí komentáře k jednotlivým interním dokumentům. Celému pedagogickému sboru Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích a Základní škole v Luhačovicích za skvělou spolupráci a poznatky do mé bakalářské práce. Závěrem patří mé velké poděkování mamince a zároveň zástupkyni ředitelky ZŠ při dětské léčebně v Luhačovicích paní Mgr. Heleně Křenkové za korekci chyb, stylistickou úpravu textu a pedagogickou pomoc.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 6. 5. 2019

.....

Sandra Křenková

Abstrakt

Tato bakalářská práce má za cíl popsat specifika edukace v základní škole při dětské léčebně konkrétně v Luhačovicích a následně komparovat s podobou edukace v běžné základní škole. Jedná se o teoreticko-empirickou práci. V teoretické části se popisuje škola při zdravotnickém zařízení, její charakteristika, historie a denní režim. Další část práce se zaměřuje již na konkrétní pracoviště, jedná se o Základní školu při dětské léčebně v Luhačovicích. V praktické části byla použita metoda pozorování výuky v této škole v komparaci s výukou v Základní škole v Luhačovicích. U pedagogů působících v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích bylo provedeno dotazníkové šetření. Cílem této práce je ukázat jakou roli má pedagog v komplexní péči o hospitalizované dítě, která by neměla být nikdy a nikým podceňována.

Klíčová slova

edukace, žák se speciálními vzdělávacími potřebami, škola při dětské léčebně, škola v hlavním vzdělávacím proudu, kompetence pedagoga

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to describe the specifications of the education at the elementary school at the children's sanatorium in Luhačovice and then compare it with the form of education at the common elementary school. It is a theoretical-empirical work. The theoretical part describes the school at the children's sanatorium, its characteristics, history and daily program. Another part of the thesis focuses on a specific workplace, it is the elementary school at the children's sanatorium in Luhačovice. In the practical part was used the method of observation of teaching at this school in comparison with teaching at the common elementary school in Luhačovice. The questionnaire survey was conducted for pedagogues working at the elementary school at the children's sanatorium in Luhačovice. The aim of this work is to show the role of the pedagogue in the complex care of a hospitalized child who should never be underestimated by anyone.

Keywords

education, child with special educational needs, school at the children's sanatorium, elementary school, pedagogue competence

Obsah

Úvod	9
1. Vymezení pojmů zdraví a nemoc	10
1.1 Rozdělení nemoci podle délky trvání	10
1.2 Příčiny nemocí	11
1.3 Onemocnění v dětském věku	13
2. Školy při zdravotnickém zařízení	14
2.1 Historie škol při zdravotnickém zařízení	14
2.2 Rozdělení	16
2.3 Legislativa	16
2.4 Základní školy při zdravotnickém zařízení	16
2.4.1 Charakteristika	17
2.4.2 Rozvrh a učební plán	17
2.4.3 Klasifikace	18
3. Základní škola při hlavním vzdělávacím proudu	19
3.1 Charakteristika	19
3.2 Hodnocení	20
4. Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích	21
4.1 Historie školy	21
4.2 Charakteristika školy	22
4.3 Organizace provozu školy	24
4.4 Edukace žáka se speciálně vzdělávacími potřebami v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích	25
4.4.1 Přijetí žáka ke vzdělávání	25
4.4.2 Průběh a organizace vzdělávání žáka se SVP	26
4.4.3 Ukončení edukace žáka speciálně vzdělávacími potřebami v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích	27
4.5 Režim dne ve škole	27

Metodika výzkumu	29
5. Cíle výzkumu.....	29
5.1 Výzkumné otázky	29
6. Design výzkumného projektu.....	30
6.1 Etika navrhovaného výzkumu	30
7. Výzkumný soubor a výzkumné prostředí.....	31
8. Výzkumné metody.....	32
9. Způsob zpracování dat.....	33
9.1 Zpracování pozorování.....	33
9.2 Zpracování dotazníku	34
Výsledky výzkumu	36
10. Vyhodnocení a interpretace dat	36
10.1 Vyhodnocení pozorovacího šetření v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích a Základní škole v Luhačovicích	36
10.2 Vyhodnocení dotazníků pedagogů v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích	42
10.3 Shrnutí výsledků a ověření výzkumných otázek.....	48
11. Diskuse	49
Závěr.....	52
Seznam použité literatury	54
Seznam grafů	58
Seznam tabulek.....	59
Přílohy	60

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DL	Dětská léčebna
IVP	Individuální vzdělávací plán
PLPP	Plán pedagogické podpory
RVP	Rámcově vzdělávací program
SPU	Specifické poruchy učení
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
ŠVP	Školní vzdělávací program
ZŠ	Základní škola
ZV	Základní vzdělání
ZZ	Zdravotnické zařízení

Úvod

Cílem mé bakalářské práce je popsat specifika edukace žáků v ZŠ při dětské léčebně konkrétně v Luhačovicích a následně je komparovat s podobou edukace v běžné ZŠ.

Vzhledem k tomu, že pocházím z Luhačovic a má matka je zástupkyní ředitelky Základní školy při dětské léčebny v Luhačovicích nebylo pro mě složité si zvolit téma pro svou bakalářskou práci. Většina lidí totiž nemá povědomí, jak obtížný je edukační proces v těchto základních školách.

Tyto instituce jsou bezesporu nedílnou součástí systému vzdělávání v České republice. Výchova a vzdělávání žáků ve škole při dětské léčebně není samostatným nezávislým procesem, ale je nedílnou součástí procesu léčebného. Není pochyb o tom, že medicínská oblast hraje hlavní a nejdůležitější roli v léčbě těchto dětí, měla by však být propojena i s částí pedagogicko-psychologickou. Zdravotně oslabený jedinec, který prochází léčbou ve zdravotnickém zařízení, se dostává do ne příliš jednoduché situace. Na jedné straně je oslaben po své zdravotní stránce a na straně druhé citově strádá z důvodu odloučení od rodiny a kmenové školy. Výchovně-vzdělávací proces ve škole při dětské léčebně je založen na individuální práci se žáky s přihlédnutím k jejich specifickým potřebám a jejich zdravotnímu stavu. Děti, které jsou v lázeňské péči, trpí většinou dlouhodobým onemocněním nebo zdravotním oslabením a potřebují jak péči zdravotníků, tak i péči ze strany speciálních pedagogů, kteří zajišťují vzdělávání během jejich pobytu. Pedagogové musí být při této práci tedy velmi empatičtí a flexibilně reagovat na neustálou obměnu dětských pacientů. Učitel i vychovatel se na tuto danou dobu stává jejich blízkou osobou, snaží se suplovat rodinného zázemí. Je v roli průvodce, rádce a pomocníka.

Bakalářská práce má dvě části. V teoretické části se vymezují školy při zdravotnickém zařízení. Dále se zde charakterizuje Základní škola při dětské léčebně konkrétně v Luhačovicích. V praktické části se již popisují rozdíly mezi Základní školou při dětské léčebně v Luhačovicích a Základní školou v Luhačovicích formou pozorování výuky. Navíc je práce doplněna o dotazníkové šetření.

Práce je citována podle normy ČSN ISO 690 (2011)

1. Vymezení pojmů zdraví a nemoc

Pro pojmy zdraví a nemoc je velmi obtížné najít jednu přesnou a vhodnou definici.

Nemoc je v medicínské oblasti definována jako „...stav organismu vznikající působením zevních či vnitřních okolností narušujících jeho správné fungování a rovnováhu. Dochází k poruchám funkce a struktury orgánů vedoucí ke vzniku příznaků nemoci a dalším důsledkům.“ (Vokurka, Hugo, 2004, s. 302)

Pojem zdraví je podle Světové zdravotnické organizace (WHO) definováno jako „stav úplné fyzické, psychické a sociální pohody, nikoli pouze nepřítomnost nemoci nebo tělesné chyby.“ (Vokurka, Hugo, 2004, s. 487)

Vágnerová (2014, s. 61) popisuje nemoc jako „...narušení určitých funkcí organismu, které nepříznivě ovlivňuje kvalitu života daného jedince a může ohrožovat i jeho život.“

U nemocného dochází k nepříznivým změnám a ztrátám ve třech základních oblastech: sociální, biologické a psychické, které na organismus nepůsobí odděleně, ale jako jeden celek.

Nejvhodnější definice, která vystihuje pojmy zdraví a nemoc je podle mého názoru od Renotierové (2006, str. 218) „Nemoc bývá charakterizována jako porušení rovnováhy organismu s jeho prostředím s důsledky v anatomických a funkčních změnách v organismu. Naproti tomu zdraví lze definovat jako pružnou rovnováhu organismu s prostředím. Zdravý organismus se vhodně přizpůsobuje zevnímu a vnitřnímu prostředí a svou adaptační schopnost dovede vyrovnávat různé změny a odchylky. Ale při neúnosném přetěžování organismus nemůže již dokola se přizpůsobovat a vznikají odchylky od životních dějů, tj. nemoc.“

1.1 Rozdělení nemoci podle délky trvání

Krátkodobá neboli akutní

Tyto nemoci se projevují náhlým začátkem a rychlým průběhem. Akutní nemoc povětšinou přichází, když je člověk zdravý a předchází jí pouze krátká fáze předzvěstných příznaků. Pokud člověk náhle onemocní, zkomplikuje mu to běžnou kvalitu jeho života. Je to určitá změna, která s sebou nese úzkost, bolest, nejistotu, omezení základních potřeb a další řadu nepříznivých faktorů. (Renotierová, 2006)

Akutní nemoci se dělí na:

- a) **Krátkodobá akutní nemoc** patří mezi nejméně náročné a je řešena obvykle domácí léčbou.
- b) **Dlouhodobá akutní nemoc** vyžaduje převážně opakovanou nebo dlouhodobou hospitalizaci. (Renotírová, 2006)

Dlouhodobá nemoc

Ve většině případů vyžaduje dlouhodobá nemoc hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení. Patří sem recidivující a chronická nemoc.

- a) **Recidivující nemoc** – její opakování je nejméně třikrát, ale i vícekrát do roka. V mezidobí se neobjevují funkční ani anatomické změny oslabeného orgánu či systému.
- b) **Chronická nemoc** – projevuje se dlouhotrvajícím, vleklým a mnohdy celoživotním průběhem. Mezi chronické nemoci patří např. astma, alergie nebo také srdeční nemoci. U těchto nemocí se musí brát ohled na akutní omezení, která vyplývají z léčby a zdravotního stavu. Její závažnost pak dlouhodobě ovlivňuje život nemocného jedince. Tím je myšleno například i vzdělávání a jeho výchova. (Renotírová, 2006)

Všechny nemoci mají své zevní projevy, příznaky a symptomy. Objektívni příznaky jsou prokazatelné a většinou je diagnostikuje lékař při odborném vyšetření. Patří sem např. změna teploty, tlaku, tepu a srdeční činnosti. Subjektívni příznaky vnímá samostatný jedinec. Řadíme sem především únavu, nechutenství a bolest. (Renotírová, 2006)

„Po prodělání nemoci mohou zůstat různé následky, které více nebo méně ovlivňují další život postiženého, jeho výchovu, vzdělávání, pracovní a společenské uplatnění.“ (Renotírová, 2006, s. 218)

1.2 Příčiny nemocí

Podle Renotírové (2006) dělíme příčiny, které vyvolávají nemoci na vnější a vnitřní.

1. Vnější příčiny omezují zdraví obyvatelstva

Dělíme je na:

- a) **Chemické** – chemické látky a jedy, které jsou požitý ústy nebo působí přímo na povrch těla,

- b) **Fyzikální** – vliv záření, cizí tělesa, elektřina, tepelné a mechanické příčiny aj.,
- c) **Nesprávná či nedostačující výživa** – poruchy nadměrné výživy a hladovění,
- d) **Cizí organismy** – plísně, bakterie, viry, kvasinky, živočišní paraziti.

2. **Vnitřní příčiny** ovlivňují průběh celé choroby. Začínající nemoc mohou buď uspišit, nebo omezit. Řadíme sem:

- a) **Dispozice** – zvýšený sklon k určité chorobě. U každého jedince jsou dispozice k určité nemoci odlišné. Mohou být získané nebo vrozené. Vliv sehrává i prostředí, ve kterém jedinec žije.
- b) **Alergie** – změněná reaktivita organismu. Je to získaná dispozice. U některých jedinců vznikne při opakovaném proniknutí určitých látek do organismu. Látky vyvolávající nepříznivou reakci organismu se nazývají alergeny. Mohou být různého druhu a do těla člověka vnikají různým způsobem. Při prvotním styku nevyvolají tyto látky téměř žádnou reakci. Ta nastává až při dalším, opakovaném kontaktu a je většinou bouřlivá.
- c) **Anafylaxe** – zvláštní případ alergie. Ta vzniká při opakovaném vstříknutí proniknutí cizorodé bílkoviny do těla. Reakce na ně mohou být. V místě vpichu se může objevit zčervenání nebo opuchnutí. Někdy se objeví teplota nebo horečka, vyrážka po těle, někdy může končit i smrtí.
- d) **Imunita** – odolnost organismu proti chorobám. Je podmíněna obrannými látkami, které se vytváří přímo v těle jedince. Dělí se na specifickou a nespecifickou.
 1. **Specifická imunita** – mění se během života. Může být získaná i vrozená. Získanou imunitu člověk nabývá po očkování nebo prodělání některých chorob přirozenou cestou. Vrozenou imunitu získá člověk tím, že část obranných látek matky prošla placentou do jeho krevního oběhu.
 2. **Nespecifická imunita** – tvoří ji obranný systém, s jehož pomocí do organismu nevniknou cizí látky různého původu.

- **Pasivní imunizace** – uměle navozená odolnost. Již hotové obranné látky jsou vpraveny do těla ohroženého jedince.
- **Přímá dědičnost** – určitý přenos vlastností rodičů na jejich potomky.
- **Nepřímá dědičnost** – zděděné prostředí např. tradice, zvyklosti, způsob stravování, režim.
- **Tělesná konstituce** – vnitřní uspořádání každého jedince, které ovlivňuje intenzitu vzniku chorob a odolnosti vůči nim.

1.3 Onemocnění v dětském věku

Na dělení nemocí v dětství se pohlíží z různých hledisek. Zde jsem uvedla rozdělení podle Renotiérové (2006, s. 220)

- *„Onemocnění nervového systému,*
- *poruchy žláz s vnitřní sekrecí,*
- *avitaminózy,*
- *metabolická onemocnění,*
- *nemoci dutiny ústní,*
- *nemoci gastrointestinálního traktu,*
- *nemoci jater,*
- *nemoci dýchacích orgánů,*
- *choroby krevní,*
- *nemoci srdce a krevního oběhu,*
- *nemoci urogenitálního systému,*
- *nemoci pohybového systému,*
- *kolagenózy a revmatická horečka,*
- *alergická onemocnění,*
- *nemoci kožní,*
- *infekční a parazitární nemoci.“*

2. Školy při zdravotnickém zařízení

Oblast vzdělávání žáků ve školách při zdravotnickém zařízení (dále jen ZZ) spadá do podoboru somatopedie. Jde o speciálně pedagogickou disciplínu, která se zabývá výchovou, vzděláváním a všestranným rozvojem osob tělesně postižených, zdravotně oslabených a nemocných, a to jak krátkodobě, tak i dlouhodobě.

Školy při ZZ dělíme na školy při lázeňských léčebnách a školy při nemocnicích. Hlavním rozdílem těchto škol je: Do škol při lázeňských zařízeních přijíždějí žáci, kteří jsou zdravotně oslabení nebo nemocní na doporučení ošetřujícího lékaře a se souhlasem zákonného zástupce. Rozsah a organizace výuky je předem stanovena. Na rozdíl od vyučovacího procesu ve školách při nemocnicích, kde je výuka podmíněna aktuálním zdravotním stavem žáka a stádiem choroby, ve kterém se malý pacient nachází. Délka pobytu žáka v tomto zařízení není předem určená, odvíjí se od stanovené diagnózy.

V těchto typech škol působí speciální pedagogové, kteří zajišťují výuku takto handicapovaným jedincům. Pracovní podmínky jsou proto tomuto faktu přizpůsobeny. Při pobytu v zařízení s žáky individuálně probírají učivo běžné neboli kmenové školy.

2.1 Historie škol při zdravotnickém zařízení

Snahy o vytvoření škol při dětských nemocnicích a léčebných ústavech byly z počátku jen ojedinělé, vycházeli především od osvícených lékařů a pedagogů. Až v roce 1948 byl vydán základní školský zákon č. 95/1948, který poprvé umožňoval právo na vzdělání všem dětem. Přínosem byl hlavně pro nemocné nebo jinak postižené děti, které se nemohly vzdělávat na klasických školách pro zdravou mládež. Další školské zákony z roku 1953, 1960 a 1984, zahrnuly tyto školy do školské soustavy. Rok 1948 znamenal tedy počátek vzniku a rozvoje škol při dětských zdravotnických zařízeních. (Kábele, F. a kol., 1993)

Vzdělávání a výchova nemocných dětí, které jsou umístěny v nemocnicích, započala již v první polovině 19. století. Podle zprávy z časopisu Moravia, jak uvádí Popelář (1961), rozhodlo ředitelství Spolku dětské nemocnice v Brně o zřízení školy při nemocnici již v roce 1847. Podle nich by měla být starším dětem, kterým to jejich zdravotní stav dovolí, věnována didaktická péče. Vyučování by mělo probíhat alespoň dvakrát týdně. Žáci by ve výuce pokračovali nebo alespoň opakovali látku, kterou probírali ve škole. Nakonec pro nepochopení škola, bohužel, zanikla. Dále je třeba vyzdvihnout také jména lékaře MUDr. Ferdinanda Dvořáka a redaktora Jana Obéřala-Žalkovského, kteří se přičinili o zahájení výchovy a vzdělávání nemocné mládeže. O půl století později MUDr. František Hamza založil léčebný

ústav pro děti skrofulózní v Luži – Košumberku a stal se zde primářem. První léčebné zařízení pro děti s tuberkulózou se u nás začalo budovat v roce 1901. Jednalo se o rehabilitační ústavní péči pro nemocnou mládež. Děti sem byly přijímány bez ohledu na jejich sociální rozdíly, což bylo v té době ojedinělé a velmi pokrokové. Velkou pomoc našel lékař Hamza v učiteli a jednateli Spolku pro tuberkulózní děti v Náchodě panu Josefu Zemanovi, který pro něj diagnostikoval nové pacienty. Rok po vydání spisku pana Josefa Zemana s názvem Péče o děti abnormální (1907) byla v roce 1908 otevřena výše zmiňovaná škola při léčebném ústavu v Luži – Košumběrku. Škola měla čtyři třídy (dvě chlapecké a dvě dívčí). Nesly název Pomocné třídy obecné veřejné školy v Luži při ústavu pro skrofulózní děti MUDr. Františka Hamzy v Luži – Košumberku. Jednalo se o první školu tohoto typu v Rakousku – Uhersku. Učitelé zde vyučovali střídavě dopoledne i odpoledne ve dvou třídách. Hodina trvala třicet minut, vyučovalo se převážně venku (verandy, vycházky, lesní školy) a v případě nepříznivého počasí probíhala výuka v učebnách. Kapacita se neustále navyšovala až na 316 pacientů. Přibyla také mateřská škola s celodenním provozem, která byla založena v roce 1945. Postupně se zakládaly další léčebné školy a ústavy např. ve Cvikově (1911), v Dolném Smokovci (1919) a (1922) v Šumperku. (Kábele, F. a kol., 1993)

Školy při nemocnicích vznikaly později než školy při léčebnách. První škola při nemocnici byla založena v roce 1929, jednalo se o školu při Thomayerově nemocnici. V této škole pracovali čtyři učitelé mateřské školy a dva učitelé školy obecné. Zajímavostí je, že neměli nárok na prázdniny, ale pouze na dovolenou. Nyní má tato škola strukturu mateřské a základní školy při nemocnici. (Kábele, F. a kol., 1993)

Ke zřízení další školy došlo po vydání školského zákona v roce 1948. Jejím zakladatelem byl psychiatr doc. MUDr. Josef Appetaur. Měla tři třídy se 48 žáky a byla to první škola při dětské klinice v Praze. Na základě školského zákona č. 95/1948 Sb., začaly vznikat školy při všech dětských klinikách, léčebných ústavech a nemocnicích. V roce 1961-62 bylo v ČSSR již 218 škol (vyučovalo se v 762 třídách, kterými prošlo 12 633 žáků) při zdravotnických zařízeních. (Kábele, F. a kol., 1993)

Podle článku (Mareš, Žofka, 2016) škol při zdravotnických zařízeních ubývá. V roce 1990/1991 jich bylo 274 a v roce 2004 už jen 90. Z toho 80 je při nemocnicích a 10 při lázních, léčebnách a sanatoriích.

2.2 Rozdělení

Děti s nemocí, které jsou hospitalizované ve ZZ, jsou podle školského zákona vzdělávány ve školách při zdravotnických zařízeních, tedy ve školách při lázeňských léčebnách a školách při nemocnicích. Školy při ZZ se rozdělují dle věkových kategorií dle zákona č. 561/2004 Sb. na školy pro:

- a) pacienty předškolního věku, kteří mohou navštěvovat mateřské školy při ZZ
- b) pacienty věku povinné školní docházky, kteří navštěvují základní školy při ZZ
- c) pacienty starší – studenti středních škol, v případě ukončení povinné školní docházky už není povinností školy při ZZ jedince s nemocí vzdělávat

2.3 Legislativa

Pro oblast vzdělávání je základním právním dokumentem v České republice zákon č. 561/2004 Sb., který byl novelizován na zákon č. 46/2019 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon). Podle § 181 odst. 1 školského zákona jsou školy při ZZ zřizovány krajem.

Vyhláška č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných popisuje základní školy při zdravotnických zařízeních v § 4 této vyhlášky: *V mateřské a základní škole při zdravotnickém zařízení se mohou vzdělávat žáci se zdravotním oslabením nebo žáci dlouhodobě nemocní umístění v tomto zdravotnickém zařízení, pokud to jejich zdravotní stav umožňuje. Základní školy mohou poskytovat podle svých možností individuální konzultace ve všeobecně vzdělávacích předmětech i žákům středních škol umístěným v tomto zdravotnickém zařízení. K zařazení do školy při zdravotnickém zařízení se vyžaduje doporučení ošetřujícího lékaře a souhlas zákonného zástupce žáka. Rozsah a organizaci výuky žáka určuje ředitel školy po dohodě s ošetřujícím lékařem.* Tato vyhláška se v roce 2016 novelizovala na vyhlášku č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

2.4 Základní školy při zdravotnickém zařízení

Podle školského zákona jsou základní školy (dále jen ZŠ) při zdravotnickém zařízení zvláštní kategorií. Tyto instituce navštěvují hospitalizovaní žáci se zdravotním oslabením či žáci dlouhodobě nemocní. V základních školách při zdravotnickém zařízení vzdělávají žáky od

1. do 9. třídy speciální pedagogové, kteří každému pacientovi věnují individuální péči dle jeho zdravotního stavu.

2.4.1 Charakteristika

„Škola při zdravotnickém zařízení má nejméně 10 žáků. Třída školy při zdravotnickém zařízení má nejméně 6 a nejvýše 14 žáků s přihlédnutím k jejich speciálním vzdělávacím potřebám a při zajištění jejich bezpečnosti a zdraví.“ (dle dokumentu MŠMT, 2016: Informace pro školy při zdravotnických zařízeních – Informace k postavení škol při zdravotnických zařízeních)

„Hlavním úkolem škol při zdravotnickém zařízení je poskytovat výchovu a vzdělávání žákům se zdravotním postižením nebo zdravotně oslabeným, obtížně vychovatelným nebo nemocným, po dobu jejich umístění ve zdravotnickém zařízení.“ (Fialová, 2012 str. 135)

Žáci základní školy jsou po dobu své hospitalizace nebo lázeňské léčby i nadále žáky své kmenové školy. V jednu chvíli jsou tedy žáky dvou školních institucí.

Výuka může být realizována formou skupinové výuky na pokoji, individuální výuka u lůžka nebo výuka v učebně.

Výhody vyučování v učebnách dle Fialové (2012)

- žák se může v případě potřeby ihned zeptat učitele,
- ve skupině jsou pouze žáci školního věku,
- učitel vidí tempo, jakým žák pracuje a kdykoliv mu může nabídnout další činnost,
- učitel se snaží vytvářet skupinky stejného ročníky, aby se vzájemně ve své práci motivovali,
- uzavřené učebny jsou umístěny mimo nemocniční ruch,
- výuka může být prokládána relaxačními a odpočinkovými chvilkami.

2.4.2 Rozvrh a učební plán

V základní škole při zdravotnickém zařízení se vyučuje podle ŠVP (dříve osnov) a učebních plánů základní školy. Ty jsou redukovány a upraveny podle zdravotního stavu žáků. Dále pak podle časového rozsahu, který žákům povolí lékař a v neposlední řadě podle náročnosti léčebného režimu. Vyučování probíhá v pracovní dny 2 až 4 hodiny denně. Vyučují se především hlavní předměty, což je matematika, český jazyk a jazyk anglický, dále se podle zdravotních možností žáka vyučují předměty vedlejší, kterými jsou prvouka, vlastivěda nebo

přírodověda. Na vyšším stupni se případně vyučuje také přírodopis, zeměpis, chemie, fyzika nebo dějepis. Ve škole při ZZ se nevyučují výchovy jako tělesná, výtvarná nebo pracovní. (Vítková, 2006)

U dětí, které nejsou ve své škole tolik úspěšní, mohou v této škole díky menšímu počtu žáků ve třídě a neschopnosti se za někoho schovat zažít úspěch. Jsou totiž donuceni díky pravidelné přípravě a individuálnímu přístupu učitelů, látce porozumět. (Petříčková, 2013)

2.4.3 Klasifikace

Vítková (2006) považuje klasifikaci ve zdravotnickém zařízení jako odpovědnou a velmi obtížnou. Žák by totiž neměl být hodnocen necitlivě, měl by se brát především zřetel na jeho zdravotní stav. Na druhou stranu by však měla být klasifikace objektivní, aby nemocný žák nezneužíval svého dočasně nepříznivého zdravotního stavu. Doporučuje tedy hodnotit pouze učivo, které během pobytu zvládnul.

Klasifikace žáka ze škol při ZZ je pouze orientační a neměla by mít rozhodující charakter při tvorbě vysvědčení. MŠMT popisuje informace ohledně vysvědčení jako: *„Vysvědčení vydává vždy škola „kmenová“ s využitím podkladů ze školy při zdravotnickém zařízení, pokud zákonný zástupce udělí souhlas s jejich předáním, a to i v případě, že je žák ve škole při zdravotnickém zařízení celý školní rok nebo i déle. Při dlouhodobějším pobytu žáka ve zdravotnickém zařízení je spolupráce „kmenové“ školy a školy při zdravotnickém zařízení nezbytná, zejména co se týče vzájemného zohledňování údajů v jejich dokumentaci ze školské matriky.“* (dle dokumentu MŠMT, 2010: Informace k postupu při zařazování žáků do škol při zdravotnických zařízeních)

Po ukončení hospitalizace nebo lázeňské léčby zasílá škola při zdravotnickém zařízení zprávu o žákovi do jeho kmenové školy. Zde je uvedena stručná charakteristika žáka za dané období, návrh klasifikace a informace o probraném učivu.

3. Základní škola při hlavním vzdělávacím proudu

Základní vzdělávání (dále jen ZV) je v dnešní době jedinou vzdělávací etapou, které se musí povinně účastnit každé dítě v České republice. Žáci navštěvují tuto školu od 1. do 9. třídy. Základní vzdělávání rozdělujeme na dva stupně, kdy 1. stupeň navštěvují žáci 1. až 5. třídy a 2. stupeň žáci 6. až 9. třídy. Každý stupeň má své specifické cíle, metody a formy. Žáci tuto školu navštěvují převážně ve své spádové obci od 6 do 15 let. Aby dítě bylo přijato do 1. třídy, musí splnit určité požadavky k přijetí. Po úspěšném dokončení 9. třídy dostává žák vysvědčení o ukončení základního vzdělávání.

3.1 Charakteristika

Základní škola navazuje na vzdělávání. Vstup do školy je pro děti a jejich rodiče velkým mezníkem. Děti si musí zvyknout na každodenní soustředění a plnění daných úkolů. Pro většinu dětí začíná školní docházka po dosažení šestého roku věku. Jestliže není dostatečně zralé na zvládnutí školní docházky a povinností s tím spojených, může rodič písemně požádat o jeho odklad. Nejdéle však do školního roku, kdy dítě dosáhne osmi let. (Fialová, 2012)

Cíle základního vzdělávání jsou uvedeny v novelizovaném školském zákonu č. 46/2019 Sb., ze dne 15. 2. 2019 jako: *„Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.“*

Vzdělávací standardy vytvářejí v České republice rámec pro školní kurikulum. Jsou závazné pro všechny školy příslušného typu. V České republice jsou kurikulární dokumenty vytvářeny ve dvou typech.

Jedná se o:

- státní – rámcově vzdělávací program RVP, který je závazný pro předškolní, základní a střední vzdělávání
- školní – školní vzdělávací programy ŠVP, podle nichž se vzdělávají žáci na jednotlivých školách (Vítková in Bartoňová, 2016)

Rámcově vzdělávací program (dále jen RVP) pro ZV navazuje na předškolní vzdělávání a je východiskem pro střední školy. Vymezuje obsah, výstupy a učivo vzdělávání. Specifikuje klíčové kompetence, průřezová témata. Umožňuje pro žáky se SVP modifikaci. (Vítková in Bartoňová, 2016)

Kompetence, které jsou klíčové v základním vzdělávání (dle dokumentu MŠMT: RVP ZV 2017):

- a) *„kompetence k učení*
- b) *kompetence k řešení problémů*
- c) *kompetence komunikativní*
- d) *kompetence sociální a personální*
- e) *kompetence občanské*
- f) *kompetence pracovní“*

3.2 Hodnocení

Ideálním cílem vyučování je, aby každý žák dosáhl svého maxima a mohl své schopnosti vyzkoušet a rozvíjet v různých činnostech. Hodnocení se tedy vztahuje k nějakému cíli vyučování, kterého jsme chtěli dosáhnout. Pro motivaci a samostatnost žáka k učení je důležitá i schopnost sebehodnocení a stanovení si kritérií hodnocení. Význam hodnocení dnes ale přesahuje pouhé udělení známky. (Dvořáková in Vališová, 2011)

Podle paní Dvořákové (2015, str. 114) je školní pedagogické hodnocení: *„systematický a permanentně probíhající proces, v němž jsou výsledky (vyučování) srovnávány s cíli výchovy (vyučování).“*

K základním funkcím hodnocení patří funkce formativní, které se podílí na průběžném rozvíjení osobnosti dítěte, informativní, které poskytuje zpětnou vazbu a sumativní, tedy závěrečné. (Dvořáková, 2015)

Hodnocení žáka v ZŠ je na vysvědčení vyjádřeno nejčastěji klasifikačním stupněm. Může být také vyjádřeno hodnocením slovním nebo jejich kombinací. O tom, jakou formou škola hodnotí, rozhoduje ředitel dané školy se souhlasem školské rady. (Dle dokumentu MŠMT: RVP 2017)

Hodnocení žáků se SVP je velmi náročné. Měli bychom se vždy držet předem stanovených zásad a mělo by se respektovat doporučení o způsobu hodnocení, které je uvedeno v individuálním vzdělávacím plánu.

4. Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích

Tato kapitola specifikuje konkrétní Základní školu při dětské léčebně v Luhačovicích. Nejprve je zde uvedena historie školy, poté její charakteristika, organizace provozu, kde se popisuje pedagogický sbor a pedagogovi funkce a cíle. Nejdůležitější částí této kapitoly je edukace žáků v této škole (přijetí, průběh a ukončení). Poslední část kapitoly uvádí vyučovací dobu a hodnocení.

4.1 Historie školy

Lázeňská léčba v Luhačovicích

V Luhačovicích byla dětská lázeňská léčba nejdříve individuální. Až po druhé světové válce, kdy stát převzal péči o děti zdravotně a tělesně postižené, se dostalo dětem soustavnější léčby. První zmínka o léčení dětí v Luhačovicích je z roku 1948, kdy si brněnský charitativní spolek Vojtěchov na tři roky pronajal vilu Vlasta. Rehabilitace zde ale nebyla komplexní, neboť léčení probíhalo pouze v letních měsících. Jejich cílem tedy bylo vytvořit léčbu s provozem po celý rok. Z toho důvodu československé státní lázně 1. června 1951 zakoupily v Luhačovicích první dětskou léčebnu, která byla umístěna v Učitelském domě Komenský. V léčebně se střídaly děti v turnusech po 28 dnech a měla kapacitu 40 lůžek. Aby se léčba ještě více zkvalitnila, přestěhovala se léčebna po čtyřech měsících do vhodnější budovy Radun (I. dětská léčebna). Zde již byla zajištěna léčebná péče na vyšší úrovni, ale absentovala péče po stránce výchovně vzdělávací. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/historie/>

Škola při dětském sanatoriu pro bronchitické děti

Maximální zájem o pobyty dětí v době prázdnin byly hlavně z důvodu obav rodičů a kmenových škol, že jejich děti zameškají učivo při pobytu v lázních. Československé státní lázně proto usilovaly o zřízení školy při dětské léčebně. Rozhodnutím ministerstva školství ze dne 22. října 1951 č. 23280/51-A/I/ byla zřízena lázeňská škola, která nesla název Škola při dětském sanatoriu pro děti bronchitické v Luhačovicích a sídlila ve vile Vlasta. Nejprve ve škole vyučovali učitelé ze základní školy v Luhačovicích. Výuka tedy probíhala spíše příležitostně. V únoru 1952 bylo zahájeno pravidelné vyučování s odbornými pedagogy. Prvním ředitelem byl jmenován Miloslav Vala, který spolupracoval s učitelkou Ludmilou Valovou. Oba měli aprobaci pro vyučování ve školách pro mládež vyžadující zvláštní péči. Jelikož složka léčebně – rehabilitační převládá nad složkou výchovnou a vzdělávací bylo vyučování zaměřeno především na hlavní předměty. Délka pobytu se prodloužila ze 4 týdnů (28 dnů) na osm týdnů (56 dnů). Počet léčených dětí během jednoho turnusu se v roce 1954

zvýšil ze 40 na 80. V roce 1960 Československé státní lázně pro děti astmatické a děti s chorobami horních cest dýchacích získaly další budovu a to budovu Dr. I. Sekaniny (dnes známé pod názvem Miramonti nebo také II. dětská léčebna). Ta do té doby sloužila jako vojenská léčebna. Po určitých úpravách měla kapacitu 130 lůžek pro dětské pacienty a vznikl zde také prostor pro školní výuku. Vyučování probíhalo ve třech třídách. Dosavadní pedagogové však nedokázali tak velký počet léčených dětí sami odučit, proto jim opět začali vypomáhat učitelé ze zdejší základní školy. Podmínky pro výuku byly velmi stísněné. Proto tedy byla přistavena nová budova-levé křídlo, tzv. školní trakt ke stávající budově. Dodnes je zachováno její vnitřní uspořádání – ředitelna, sborovna, tři kabinety a 6 učeben. Součástí školy je i školní družina, která svou činnost zajišťuje v odpoledních hodinách v jedné z učeben. V přízemí se nachází kulturní sál a tělocvična. Velmi praktické je propojení budovy dětské léčebny chodbou s budovou školy. V říjnu 1962 byla zahájena činnost mateřské školy pod správou základní školy při dětské léčebně na odloučeném pracovišti I. dětské léčebny Radun. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/historie/>

Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích

Právním subjektem je ZŠ při dětské léčebně (dále jen DL) v Luhačovicích od roku 1992. Na příspěvkovou organizaci se změnila z rozpočtové organizace v roce 1995. Zřizovatelem se stal od roku 2001 Zlínský kraj. Z organizačních důvodů skončil provoz školy na pracovišti Vlasta koncem roku 2005 a ze stejných důvodů skončil provoz na pracovišti Vítkov v roce 2015. Součástí školy bylo v letech 1999-2009 i odloučené pracoviště v Baťově krajské nemocnici Zlín, které se v rámci reorganizace připojilo k ZŠ Mostní ve Zlíně. V současné době působí škola v pronajatých prostorách Lázní Luhačovice, a.s. v budově II. dětské léčebny Miramonti. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/historie/>

4.2 Charakteristika školy

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice zajišťuje výchovu a vzdělávání neboli edukaci žákům se zdravotním oslabením nebo žákům dlouhodobě nemocným. Děti se do dětské léčebny jezdí léčit samostatně nebo v doprovodu dospělé osoby. Tato základní škola je svým zaměřením a působením ojedinělým zařízením ve Zlínském kraji. Výuka je zajištěna v budově II. Dětské léčebny Miramonti, kam dochází děti ze všech lázeňských budov (Miramonti, Vítkov, Rodina, Loreta, Vlastimila). Jedná se o školu, kterou navštěvují žáci 1. až 9. třídy. Počet žáků se v průběhu školního roku liší, stejně jako struktura jednotlivých tříd. Průměrný denní počet je 50 až 60 žáků, ten ale kolísá převážně v zimním období. Součástí školy je i družina, která se nachází ve stejné budově.

Hlavním cílem této školy je formou individuálního přístupu navázat na práci v jejich kmenových školách, aby se po návratu z léčení co nejlépe zapojili do své školní práce.

Organizací proces přijímání žáků do Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích je velmi složitý. Počty zapsaných žáků se každý týden mění. Je to dáno rozdílnými nástupy dětí k léčbě na jednotlivé lázeňské budovy. Každý týden tedy někteří žáci výuku zahajují a jiní zase pobyt v lázeňské škole ukončují. Během 4 týdnů (tj. 28 dnů) probíhají nástupy a odjezdy podle tohoto pravidla:

- 1. týden: děti s doprovodem – budova Miramonti
- 2. týden: děti bez doprovodu – budova Miramonti
- 3. týden: děti s doprovodem – budova Vítkov
- 4. týden: děti s doprovodem – budovy Rodina, Loreta, Vlastimila

Do lázní přijíždějí děti z důvodu léčby

- s doprovodem od 1,5 roku
- bez doprovodu od 6 let
- dýchacího ústrojí (důležité zařízení v ČR)
- onkologických problémů
- obezity
- trávicího ústrojí
- kožních problémů (kromě lupénka)

Dostupné z: <https://www.lazneluhacovice.cz/24898-deti>

Metody, které se využívají při léčbě

- inhalace a kloktání minerální vody
- pitná kúra
- obklady
- pohybová terapie
- koupele (perličková, uhličitě)
- skotský střík (střídání teplé a studené vody)
- dechová a rehabilitační cvičení
- elektroléčebná terapie

Dostupné z: <http://www.luhacovice.cz/24832-lazenske-procedury>

4.3 Organizace provozu školy

Přehled pracovníků školy

Pedagogický sbor v této škole je složen z 8 pedagogických pracovníků, z nichž je 7 kvalifikovaných, aprobovaných v oblasti speciální pedagogiky, která je pro práci v této škole potřebná. Jedna učitelka je doposud neaprobovaná a vzdělání si v současné době dodělává. Dále je zde 1 vychovatelka školní družiny. Tuto pracovní skupinu doplňuje 1 technickohospodářská pracovnice.

Funkce speciálního pedagoga

Ve škole při zdravotnickém zařízení plní speciální pedagog vzhledem k dětskému pacientovi (dítěti) následující funkce:

- pedagogickou – zajišťuje edukaci (výchovu a vzdělávání)
- léčebnou – odvádí pozornost od nemoci (ovlivňuje zdravotní stav žáka)
- psychologickou – usnadňuje adaptaci ve ZZ a snaží se o překonání obav z nového neznámého prostředí
- sociální – získávání uceleného vzdělání, pomáhá utvářet lepší předpoklady pro uplatnění v životě

Cíle pedagoga

- poskytnout zpětnou vazbu pro učení žákovi (v čem se zlepšit a co se naučil)
- pomáhat žákovi při odstraňování jeho případných nedostatků (v čem chybí a jak má dále postupovat)

Třídní učitel

Každé dítě má během pobytu přidělenou svou třídní učitelku, která ho dozoruje a je mu oporou. Hovoří s jeho rodiči při zápisu i odjezdu z léčebny. V případě potřeby je v kontaktu s kmenovou školou nebo zákonnými zástupci. Třídní učitelka spolupracuje jak s ostatními vyučujícími, tak i s vychovatelkou. Všichni se totiž podílí na edukaci žáka.

4.4 Edukace žáka se speciálně vzdělávacími potřebami v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích

Tato část byla zpracována po osobní konzultaci s vedením Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích, konkrétně s ředitelkou a zástupkyní.

Přestože není práce speciální pedagožky Křenkové (2019) ještě formálně vydána, dovoluji si z ní parafrázovat dílčí myšlenky. Její práce se zabývá metodickým pokynem ředitelky školy k vzdělávání žáků s SVP v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích. Tento metodický pokyn vytvořila jako svoji závěrečnou práci v rámci Kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení.

4.4.1 Přijetí žáka ke vzdělávání

Pacientem DL v Luhačovicích se stává žák v okamžiku, kdy je lékařem přijat k lázeňské léčbě a po pohovoru přijímajícího učitele s rodiči zapsán do evidence školy. Jelikož se nejedná o přestup na jinou školu, zůstává žák nadále žákem své kmenové školy. Je tedy během pobytu ve ZZ žákem dvou škol. Zákonný zástupce musí ale žáka v jeho kmenové škole řádně omluvit.

Pro přijetí žáka do ZŠ při DL je nutné doložit:

- a) rozhodnutí o přijetí dítěte k lázeňské léčbě (na základě doporučení lékaře)
- b) dotazník pro rodiče – zákonné zástupce (povinné údaje o dítěti, které jsou nutné k evidenci ve škole + informace, které by měl vědět pedagog) viz příloha č. 1
- c) dotazník pro kmenovou školu (kmenová škola vyplní: hodnocení žáka ve všech předmětech, aktuálně probíranou látku a zadá plán učiva na dobu pobytu v DL) viz příloha č. 2
- d) informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, viz příloha č. 3
 - souhlas se zařazením žáka do školy při ZZ
 - souhlas s předáním dokumentace žáka za účelem vydání vysvědčení kmenovou školou (vysvědčení vydává vždy kmenová škola s přihlédnutím k podkladům ze školy při ZZ)
 - souhlas s vyžádáním kopie dokumentace žáka ze školní matriky kmenové školy (nutný pro získání potřebných podkladů k navázání na průběh vzdělávání žáka v kmenové škole a hodnotit jeho výsledky vzdělávání ve škole při ZZ)

Před nástupem žáka do školy by se měli rodiče a dítě informovat o režimu daného zařízení a seznámit se s požadavky této školy, např. co všechno by mělo mít s sebou.

4.4.2 Průběh a organizace vzdělávání žáka se SVP

Základní škola při dětské léčebně poskytuje vzdělávání všem žákům ze všech typů škol po celou dobu jejich pobytu v DL. Respektuje zdravotní stav, vzdělávací plány (PLPP, IVP) i podpůrná opatření. Vždy s písemným souhlasem zákonných zástupců.

Hlavním úkolem této školy je proměnit školu v prostředí, kde se i žákům s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává kvalifikované a kvalitní vzdělávací péče, ale také kde se cítí bezpečně a spokojeně.

Výuka – navazuje na učivo kmenových škol (dle dotazníku pro kmenovou školu).

- výuka probíhá ve dvou vyučovacích blocích dopoledne a v jednom bloku pro žáky druhého stupně v odpoledních hodinách. (viz tabulka č. 1)
- délka vyučování je 2–4 hodiny denně dle ročníku a zařazení. Kvůli sníženému počtu vyučovacích hodin jsou žáci vyučováni hlavně hlavním předmětům (český jazyk, matematika a cizí jazyk dle pokynů kmenových škol).
- škola reaguje na neustálé změny ve složení žáků ve třídě – optimálním zařazením žáků do tříd je podle jejich individuálních potřeb a podle počtu v jednotlivých ročnících, sestavením individuálního rozvrhu tzv. “na míru.”
- do tříd základních škol při ZZ mohou být zařazeni podle školského zákona žáci dvou i více ročníků, popřípadě i prvního a druhého stupně. Není tedy zvláštností, když jsou v jedné třídě společně vzděláváni žáci různých ročníků, jak je tomu u malotřídního způsobu výuky nebo i z jiného typu školy. Počet žáků je tedy snížen na max. 14 ve třídě. (Švancar, 2018)
- s žákem se ve třídě pracuje individuálně, podle učebnic, které běžně používá ve své kmenové škole, výuka probíhá podle vzdělávacího plánu kmenové školy.
- škola pracuje podle svého ŠVP, který je vytvořen podle konkrétních podmínek školy, vzdělávacích potřeb a možnosti žáků. Jde tedy o obecný vzdělávací program, podle kterého se učí žáci z nejrůznějších typů škol ČR.
- ve škole nepůsobí asistent, všem žákům se individuálně věnují speciální pedagogové.

4.4.3 Ukončení edukace žáka speciálně vzdělávacími potřebami v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích

Třídní učitelka při odjezdu žáka ze školy při zdravotnickém zařízení zajišťuje:

- osobní záznam žáka – s tím se může zákonný zástupce seznámit, popřípadě se k němu vyjádřit. Originál tohoto dokumentu odchází úřední cestou (poštou) do kmenové školy žáka. Kopie je uložena do archivu lázeňské školy. Viz příloha č. 4
- dotazníky pro žáky 1. a 2. stupně – tyto vyplní žáci podle věku s třídní učitelkou v závěru pobytu. Jedná se o zpětnou vazbu od žáků o průběhu jejich edukace. Viz příloha č. 5 a 6
- dotazník pro rodiče – ten vyplní zákonní zástupci dítěte v den odjezdu ihned poté, co je učitel obeznámí s osobním záznamem jejich dítěte. Viz příloha č. 7
- dotazník pro kmenovou školu – návratka (přiložena k osobnímu záznamu žáka). Jedná se o zpětnou vazbu, která je pro hodnocení kvality práce pedagogů Základní školy při DL velmi užitečná. Viz příloha č. 8

4.5 Režim dne ve škole

Vyučovací doba budova Miramonti:

Upravena dle tabulky Dostupné z: <http://zslecluh.cz/vyučovaci-doba/>

	1. vyučovací blok	2. vyučovací blok	3. vyučovací blok
1. hodina	8:20-9:05	10:15-11:00	13:30-14:10
2. hodina	9:15-9:55	11:10-11:55	14:20-15:00
3. hodina	-	12:05-12:45	-

Tabulka 1- Vyučovací doba

- 1. blok probíhá denně a navštěvují ho dívky bez doprovodu Miramonti, Vítkov, Rodina, Loreta, Vlastimila
- 2. blok probíhá denně a navštěvují ho chlapci bez doprovodu Miramonti, žáci s doprovodem Miramonti
- 3. blok probíhá podle potřeby

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se SVP

Zásady hodnocení výsledků v Základní škole při DL v Luhačovicích jsou dopředu stanoveny. Jsou uvedeny jak v ŠVP, tak i v klasifikačním řádu školy, který se uveden ve školním řádu. Obsahuje kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech, a to jak slovním hodnocením, tak i klasifikačním stupněm. Škola tak nemá problém přivést slovní hodnocení do numerické klasifikace a naopak. Nejčastěji tato škola využívá kombinaci obou způsobů hodnocení. (ŠVP ZV, 2016, Dostupné z: <http://zslecluh.cz/wp-content/uploads/2019/02/%C5%A0VP-ZV-2016.doc>)

Hodnocení žáků je formou:

- žakovské knížky (je upravena pro klasifikaci ve škole při DL)
- klasifikační list (přehled klasifikace žáků jednotlivých tříd za dané období)
- osobní záznam žáka (zasílán základní školou při DL do kmenové školy žáka po ukončení léčebného pobytu, její kopie se archivuje)

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka se SVP se započítávají do klasifikace kmenové školy. Mohou tedy ovlivnit celkové vysvědčení žáka. Škola může udělovat pochvaly, ale i třídní a ředitelské důtky. Nedílnou součástí je i hodnocení chování žáka ve škole. Škola taktéž může navrhnout snížení známky z chování.

Metodika výzkumu

Praktická neboli empirická část navazuje na část teoretickou. Je zaměřena na specifika výuky v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích. Výuku v této škole jsem porovnávala s výukou v běžné Základní škole v Luhačovicích. Nejprve popisuji cíl mého výzkumu a uvádím 4 výzkumné otázky. Následující kapitola se věnuje popisu designu, která obsahuje podkapitulu etického hlediska. Následně popisuji výzkumný soubor a metody sběru dat a dále pak způsob jejich zpracování. V předposlední kapitole vyhodnocuji a interpretuji daná data. V závěru metodického výzkumu shrnuji a diskutuji své výsledky.

Přínos a potenciál své práce vidím v popisu specifického edukačního procesu a náročné práce speciálních pedagogů v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích. Dále v komparaci obsahu, metod a forem výuky v běžné základní škole a škole při lázeňské léčebně.

5. Cíle výzkumu

Hlavním cílem mé práce je komparovat výuku v běžné základní škole a v základní škole při dětské léčebně, konkrétně se jedná o dvě školy v Luhačovicích. Dílčím cílem je srovnat obsah, formy a metody výuky hlavních předmětů v obou školách. A v neposlední řadě zjistit odlišnost vedení hodiny ze strany učitele.

5.1 Výzkumné otázky

K cílům i k vybraným aspektům se vážou i následující výzkumné otázky:

VO1: V čem se liší forma prezentování učiva v obou školách?

VO2: Jak probíhalo v hodinách vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami?

VO3: Jakou formou probíhalo hodnocení během výuky?

VO4: Jak probíhá příprava učitele na vyučování a kolik času mu zabere?

6. Design výzkumného projektu

Design výzkumu je pojat smíšeně, tedy kvalitativně i kvantitativně. Podle Egera (2017) volíme smíšený výzkum tehdy, když chceme propojit dva výše zmiňované přístupy z důvodu přesnějších výstupů než v případě zvolení pouze jednoho nebo druhého samostatně.

6.1 Etika navrhovaného výzkumu

V celém pozorovacím šetření byla zachována anonymita všech účastníků. Dotazník byl vyplněn taktéž anonymně, aby nebyly odpovědi respondentů zneužity. Jak uvádí Gavora (2000, s. 106) „*Anonymní dotazníky v zásadě přinášejí pravdivější odpovědi než neanonymní.*“ Obě školy mi umožnily provést pozorovací šetření na základě žádosti vypracované studijním oddělením FF UK. (viz příloha č. 9) Výzkumné šetření jsem na školách vykonávala se souhlasem obou ředitelů. V Základní škole v Luhačovicích byli s touto skutečností obeznámeni také zákonní zástupci žáků, u kterých pozorovací šetření probíhalo. V Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích tento proces probíhal se souhlasem zákonných zástupců u dětí s doprovodem, u dětí, které přijíždí do lázní bez doprovodu rodičů, ho udělila ředitelka školy.

Jak uvádí etický rámec výzkumu MŠMT:

Výzkum by měl dodržovat základní etické zásady (dle dokumentu MŠMT, 2015: Etický rámec výzkumu – Vlastní materiál)

- „*Svoboda výzkumu a odpovědnost*
- *Respektování názorové plurality a tolerance*
- *Respektování lidské důstojnosti a autonomie při výzkumu*
- *Transparentnost*
- *Solidarita a spolupráce ve výzkumu*
- *Prospěšnost a nepoškozování, každé riziko výzkumu musí být vyváženo přínosem*“

Tyto etické zásady jsem dodržovala při svém výzkumu také já. Snažila jsem se vždy respektovat a pochopit názory druhých i v případě, že jsem se s nimi plně neztotožňovala. Každá hodina, kterou jsem navštívila, probíhala se souhlasem vyučujícího. Pedagogický sbor byl předem také informován, že vyplnění mého dotazníku je svobodné.

7. Výzkumný soubor a výzkumné prostředí

Výzkumný soubor

Výzkumným vzorkem (respondenty) byli žáci, kteří v danou dobu navštěvovali Základní školu při dětské léčebně v Luhačovicích a žáci Základní školy v Luhačovicích. Dále se výzkumu zúčastnili učitelé obou škol. Volba škol byla záměrná, a proto bych obě školy chtěla představit.

Charakteristika výzkumného prostředí

První školou byla Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích. Jejím zřizovatelem je kraj, v tomto případě kraj zlínský. Jedná se o školu s 1. až 9. postupným ročníkem. Školu navštěvují pouze žáci, kteří jsou v Luhačovicích na lázeňském pobytu. Počet žáků v jedné třídě bývá obvykle 6-14, kteří jsou z důvodu léčby vzdělávání podle redukovaného rozvrhu 15 až 16 hodin týdně. Vyučování probíhá malotřídním způsobem. Škola má pro své vzdělávání vytvořený vlastní ŠVP. Výuka je koncipována dle požadavků kmenových škol, které jsou uvedeny v dotazníku. Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích není kmenovou školou, žáci jsou během pobytu i nadále žáky své školy. Ve škole je 6 učeben. V prvním patře jsou dvě učebny určené pro nižší stupeň. Ve druhém patře jsou 4 učebny, kdy dvě jsou určeny pro druhý stupeň, jedna počítačová a jedna jazyková. Týdně se tu vzdělává v průměru 40-50 žáků, během roku se tu vystřídá přibližně 500 žáků. Počet pedagogických pracovníků je 9 (8 učitelek a 1 vychovatelka).

Druhou školou byla Základní škola v Luhačovicích. Zřizovatelem je obec, v tomto případě město Luhačovice. Škola má 3 typy tříd: se sportovním zaměřením, matematickým zaměřením a třídy klasické. Škola disponuje 26 třídami (první stupeň 10 tříd – rozdělení na A a B, druhý stupeň 16 tříd – rozdělení na A, B, C a D). Výuka probíhá ve dvou objektech tzv. "malá a velká budova." V první budově se vyučuje 1. a 2. ročník, v druhé probíhá výuka 3. až 9. ročníků. Průměrný počet žáků ve třídách je 25. Počet pedagogů působících na této škole je 41, z toho je 26 třídních učitelů.

8. Výzkumné metody

Jak už jsem zmiňovala, zvolila jsem smíšený typ výzkumu. Hlavní metodou sběru dat bylo přímé pozorování. Další metodou byl dotazník, který vyplnili učitelé v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích.

Pozorování

Vzhledem k charakteru svého výzkumu jsem zvolila strukturované přímé pozorování. U tohoto pozorování se využívá předem definovaných kategorií v rámci pozorovacích systémů, škál nebo jiných přesných nástrojů. Zúčastněné pozorování znamená, že pozorovatel je součástí situace. Pozorování proběhlo v předmětech český jazyk a matematika u 2. až 8. třídy v obou škol.

Dotazník

Jedná se o nejčastější metodu zjišťování údajů, protože její výhodou je snadná konstrukce. Osoba, která odpovídá na otázky v dotazníku, se nazývá respondent. Jednotlivé prvky, které jsou v dotazníku, se nazývají otázky. Ty mohou být otevřené, uzavřené, ale také polouzavřené nebo škálované. Otevřené otázky nabízí možnost vyjádřit se bez omezení, uzavřené otázky odpovídají připraveným výběrem. Polouzavřené jsou typově podobné, s rozdílem tím, že následně svou odpověď zdůvodní. Jako poslední typ jsou otázky škálované, které poskytují odstupňované jevy (ty se v mém dotazníku neobjevily).

9. Způsob zpracování dat

Způsob zpracování dat jsem rozdělila na dvě podkapitoly, kdy každá z nich popisuje způsob dané výzkumné metody.

9.1 Zpracování pozorování

Pozorování výuky bylo vedeno prostřednictvím předem připraveného hospitačního archu. Jedná se o zúčastněné strukturované pozorování, které se uskutečnilo přímo ve vyučovací hodině. Navštívila jsem v obou školách výukové jednotky hlavních vzdělávacích předmětů, což je matematika a český jazyk. V Základní škole v Luhačovicích jsem měla možnost vést své pozorování 3 dny, během kterých jsem se účastnila výuky 7 vyučovacích hodin (3 hodiny matematiky a 4 hodiny českého jazyka) ve 3. až 8. ročníku. Následně jsem docházela do Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích, kde jsem strávila také 3 dny. Zde jsem sledovala 6 vyučovacích hodin (3 hodiny matematiky a 3 hodiny českého jazyka) ve 2. až 7. ročníku.

Záznamový arch (příloha č. 10) obsahuje 5 částí:

1) základními údaji o výuce obsahovaly:

- název školy
- třídu, kde bylo vedeno pozorovací šetření
- předmět
- pořadí hodiny v ten den
- datum
- počet žáků ve třídě
- své jméno
- jméno učitele s označením XY (důvod anonymity)

2) **Formy a metody výuky** – do předem vytvořené tabulky jsem křížkem označovala, jakou formou byla výuka vedena, a které vyučovací metody učitel použil. Tabulku jsem vytvořila dle výzkumných metod dostupných na: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vyu%C4%8Dovac%C3%AD_metody

3) **Analýza hodiny** charakterizovala atmosféru ve třídě a dva informační proudy: informační proud učitel a žák, informační proud žák a žák.

4) V závěrečné části jsem odpovídala na 7 předem vytyčených otázek:

- Učitel dodržel cíl, který měl naplánovaný?
- Jakou formou bylo prezentováno učivo?
- Jaké učební pomůcky byly využívány během vyučování?
- Jakých technických pomůcek využíval učitel při vyučování?
- Použil učitel ve vyučování metodu motivace?
- Jak probíhalo v hodině vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami?
- Jaké formy hodnocení využil učitel během výuky?

5) Rozbor vyučovací hodiny detailně popisuje průběh vyučovací jednotky (její úvod, průběh a závěr).

9.2 Zpracování dotazníku

Dotazník jsem sestavila ve formuláři Google. Otázky v něm kladené byly vytvořeny s ohledem na cíl této práce. Následně jsem ho zkušebně otestovala na své matce, která je zároveň pedagožkou v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích. Poté jsem všechny pedagogy informovala o plánovaném dotazníkovém šetření na jejich pracovišti a ujistila jsem je, že jejich odpovědi zachovám v anonymitě a že je využiji pouze pro účely mé bakalářské práce. Technicko-hospodářská pracovnice se postarala o cílené rozeslání internetového odkazu, který pedagogický sbor této školy anonymně vyplnil. Návratnost dotazníků byla maximální, tedy stoprocentní. Získané výsledky jsem vyhodnotila a následně graficky zpracovala.

Dotazník obsahoval 15 položek (7 uzavřených a 8 otevřených)

1. Vaše pohlaví
2. Váš věk
3. Počet let praxe ve školství
4. Počet let působení v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích
5. Máte zkušenost se vzděláváním žáků při hlavním vzdělávacím proudu (ZŠ, SŠ, SOU)?
6. Pokud jste v předchozí otázce označili odpověď ano, napište, kde a jak dlouho jste na jiném pracovišti působili. Pokud ne, otázku přeskočte.
7. V čem vidíte rozdíl mezi školou hlavního vzdělávacího proudu a školou, na které působíte?

8. Jaká jsou pozitiva edukace žáků v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích?
9. Jaká jsou negativa edukace žáků v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích?
10. Jak by měl vypadat ideální pedagog působící v této škole?
11. Chtěla byste být žákem v této škole?
12. Svoji předchozí odpověď zdůvodněte.
13. Je příprava na vyučování ve vaší škole něčím specifická?
14. Kolik času Vám v průměru zabere příprava na vyučování?
15. Napište jeden nejzajímavější zážitek, který se Vám stal během působení v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích (nemusí být pedagogického rázu).

Výsledky výzkumu

10. Vyhodnocení a interpretace dat

Hlavním cílem mé práce bylo komparovat výuku v běžné základní škole a v základní škole při dětské léčebně, konkrétně se jednalo o dvě školy v Luhačovicích. Dílčím cílem bylo srovnat obsah, formy a metody výuky hlavních předmětů v těchto institucích. Také jsem se zaměřila na odlišnosti vedení hodiny ze strany učitele.

Jedná se o vyhodnocení pozorovacího šetření na obou školách a vyhodnocení dotazníku na škole při zdravotnickém zařízení.

10.1 Vyhodnocení pozorovacího šetření v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích a Základní škole v Luhačovicích

Nejprve charakterizují **výzkumné šetření v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích.**

Na začátku vyučovací jednotky přichází speciální pedagožka s připraveným plánem učiva pro každého žáka. Nejprve se společně pozdraví a poté se individuálně věnuje každému žákovi zvlášť dle jeho potřeb. V případě, že mají žáci vypracovaný domácí úkol, při vysvětlování učiva ho ihned zkontroluje. Žáci pracují se svými materiály (učebnicemi, pracovními sešity nebo pracovními listy), které si přivezli ze své kmenové školy. Poté, co učitelka všem žákům vysvětlí jejich práci, prochází mezi žáky a individuálně se jich dotazuje, zda všemu rozumí, motivuje je k práci. V závěru hodiny formou zpětné vazby zjišťuje, zda žáci dané učivo zvládli a do svého pedagogického deníku si poznačí aktuálně probrané učivo žáka. Z něj pak vychází při tvorbě přípravy na další hodinu.

Shrnutí výsledků hospitačních archů

- průměrný počet žáků ve třídě se pohybuje kolem 8
- nejčastější forma výuky je individuální a samostatná práce, méně často je zde využívána výuka frontální nebo skupinová
- každý žák má vždy předem stanoven svůj cíl hodiny
- žáci dané třídy nemají shodný obsah učiva
- učitelé využívají mimo jiné jako formu následného procvičování učiva i vzdělávací programy pro žáky na PC

- každý žák této školy spadá do skupiny žáků s SVP
- motivace probíhá povzbuzením, hledání společné cesty ke správnému řešení
- probíhá vždy individuální hodnocení žáka, ať už slovně nebo numericky (dle požadavku kmenové školy)

Nyní charakterizují **výzkumné šetření v Základní škole v Luhačovicích.**

Učitelka má předem stanovený cíl výuky pro všechny žáky. V úvodu hodiny se s žáky přivítá, seznámí je s obsahem dané výukové jednotky. Společně si opakují již probrané učivo, na které následně navazuje učivo nové a je prezentováno frontální formou výuky. Všichni žáci pracují se shodnými materiály, které v dané hodině potřebují. Učitelka využívá možnosti práce ve skupinách, dvojicích i práce individuální. V závěru hodiny proběhne společná kontrola domácího úkolu, na kterou navazuje zadání úkolu nového. Na konci vyučování zhodnotí hodinu a stanoví plán další výuky.

Shrnutí výsledků hospitačních archů

- průměrný počet žáků ve třídě se pohybuje kolem 25
- převládá hromadná (frontální) výuka, která je doplněna o skupinovou i samostatnou práci
- cíl hodiny mají všichni žáci stejný
- žáci mají shodný obsah učiva
- učitelé využívají různých technických pomůcek (počítač, interaktivní tabule)
- intaktní žáci jsou vzděláváni společně s žáky s SVP podle ŠVP dané školy
- prověřování znalostí probíhá ve škole různými způsoby
- numerická klasifikace nastavena touto školou (žáci s IVP jsou hodnoceni dle požadavků školských zařízení)

Komparace výuky

Pro svou komparaci jsem vybrala 2 hodiny matematiky a 2 hodiny českého jazyka na obou školách ve stejných ročnících. Ve vyučovací jednotce byly porovnávány: cíle hodiny, vedení hodiny, specifika vzdělávání žáků se SVP a hodnocení.

V příloze č. 11 a 12 jsou oskenovány dva hospitační archy.

- český jazyk v Základní škole v Luhačovicích v 8. ročníku
- matematika v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích v 2. + 3. ročníku

Matematika I.

	Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích	Základní škola v Luhačovicích
Třída	2.+ 3. ročník	3. ročník
Počet žáků	8	22

Tabulka 2- Komparace matematika I.

Odlišnosti ve vyučování:

- **Cíl hodiny**
 - **ZŠ při DL** – všech 8 žáků mělo odlišné učivo, které ve škole probíralo (např. sčítání, odčítání někdo začínal násobilku)
 - **ZŠ** – jedno učivo (sčítání a odčítání do 100 - nakupování v obchodě)

- **Vedení hodiny**
 - **ZŠ při DL** – hodina byla vedena pouze individuální a samostatnou prací
 - **ZŠ** – hodina byla vedena nejprve frontálně a poté skupinově

- **Žáci s SVP**
 - **ZŠ při DL** – všichni žáci spadají do kategorie žáků s SVP (jeden žák ve třídě měl Aspergerův syndrom a speciální pedagožka se mu z důvodu absence asistenta musela více věnovat).
 - **ZŠ** – 2 žáci měli SVP a pracovali podle uzpůsobených pracovních listů, které jim rozdala učitelka na začátku hodiny.

- **Hodnocení**
 - **ZŠ při DL** – všichni žáci byli numericky hodnoceni na konci hodiny za svou individuálně odvedenou práci.
 - **ZŠ** – v hodině numerická klasifikace neproběhla, žáci byli průběžně hodnoceni slovní formou.

Matematika II.

	Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích	Základní škola v Luhačovicích
Třída	6. ročník	6. ročník
Počet žáků	6	24

Tabulka 3- Komparace matematika II.

Odlišnosti ve vyučování:

- **Cíl hodiny**
 - **ZŠ při DL** – žáci měli odlišné učivo (zlomky, desetinná čísla, převádění jednotek délky a hmotnosti, racionální čísla)
 - **ZŠ** – nejprve společný test, frontální výuka nového učiva geometrie (rýsování různých typů trojúhelníků)

- **Vedení hodiny**
 - **ZŠ při DL** – hodina byla z počátku vedena frontálně, aby speciální pedagožka vysvětlila práci dvěma žákům, kteří začínali s novým učivem zlomků (ostatní žáci opakovali toto učivo), následně již každý žák pracoval samostatně podle požadavků kmenové školy.
 - **ZŠ** – hodina probíhala na začátku formou samostatné práce (žáci psali test), poté následoval frontální výklad nového učiva.

- **Žáci s SVP**
 - **ZŠ při DL** – všichni žáci spadají do kategorie žáků s SVP (práce individuální).
 - **ZŠ** – 4 žáci měli SVP pro český jazyk (SPU), v matematice tento plán neuplatňovali, pracovali bez omezení jako ostatní žáci.

- **Hodnocení**
 - **ZŠ při DL** – 4 žáci byli numericky ohodnoceni za písemný test, závěrem proběhlo ústní zhodnocení celé výukové jednotky.
 - **ZŠ** – 20minutový test s numerickým ohodnocením (učitel dodá následně), ústní rozbor – zhodnocení kvality narýsovaných trojúhelníků.

Český jazyk I.

	Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích	Základní škola v Luhačovicích
Třída	4. ročník	4. ročník
Počet žáků	7	20

Tabulka 4- Komparace český jazyk I.

Odlišnosti ve vyučování:

- **Cíl hodiny**
 - **ZŠ při DL** – každý žák má stanoven svůj cíl hodiny podle požadavků kmenové školy (např. vyjmenovaná slova po M, po P, po Z, jednoduchá a složená věta).
 - **ZŠ** – společný cíl pro všechny žáky (opakování vyjmenovaných slov B-S).

- **Vedení hodiny**
 - **ZŠ při DL** – na začátku hodiny frontální opakování vyjmenovaných slov na interaktivní tabuli, poté samostatná individuální práce podle učebních plánů kmenových škol.
 - **ZŠ** – úvodem proběhlo ústní zkoušení 2 žáků, následovalo společné opakování vyjmenovaných slov (křížovka), poté frontální výuka nové látky (vyjmenovaná slova po V).

- **Žáci s SVP**
 - **ZŠ při DL** – všichni žáci spadají do kategorie žáků s SVP (práce individuální).
 - **ZŠ** – 2 žáci měli SVP pro český jazyk (SPU), vypracovávali uzpůsobenou křížovku, u nového učiva (vyjmenovaná slova po V) pracovali s didaktickými pomůckami (tabulky a karty se slovy).

- **Hodnocení**
 - **ZŠ při DL** – vyhodnocení znalostí žáků prováděl sám program na interaktivní tabuli, a to učitelka převedla do numerické klasifikace.
 - **ZŠ** – hodnocení proběhlo pouze ústní formou bez klasifikace.

Český jazyk II.

	Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích	Základní škola v Luhačovicích
Třída	7. + 8. ročník	8. ročník
Počet žáků	7	21

Tabulka 5- Komparace český jazyk II.

Odlišnosti ve vyučování:

- **Cíl hodiny**
 - **ZŠ při DL** – odlišný obsah učiva všech žáků podle kmenových škol (věty souřadné a podřadné, pořádek slov ve větě, velká písmena, druhy vět, rod činný a trpný).
 - **ZŠ** – společný test z literatury, probírání nového učiva (charakteristika osoby).

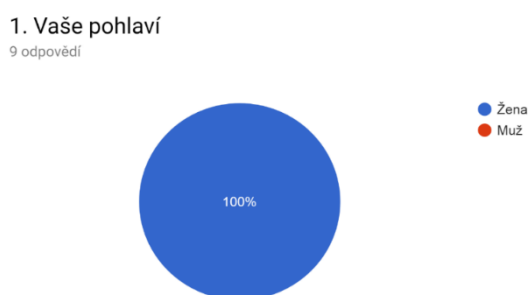
- **Vedení hodiny**
 - **ZŠ při DL** – učitel se každému žákovi věnuje individuálně podle požadavků kmenové školy (s některými žáky opakuje a prohlubuje již probrané učivo, jiným vysvětluje učivo nové).
 - **ZŠ** – úvodem si žáci napsali test, následovala frontální výuka nového učiva (charakteristika filmové a pohádkové postavy), samostatné čtení v závěru hodiny s následným rozbořením textu.

- **Žáci s SVP**
 - **ZŠ při DL** – všichni žáci spadají do kategorie žáků s SVP (práce individuální).
 - **ZŠ** – jeden žák s SVP měl uzpůsobený test, zapojoval se do diskuze dle svých možností.

- **Hodnocení**
 - **ZŠ při DL** – hodnocení pouze ústní (pochvala i napomenutí).
 - **ZŠ** – ústní průběžné a závěrečné hodnocení celé výukové jednotky.

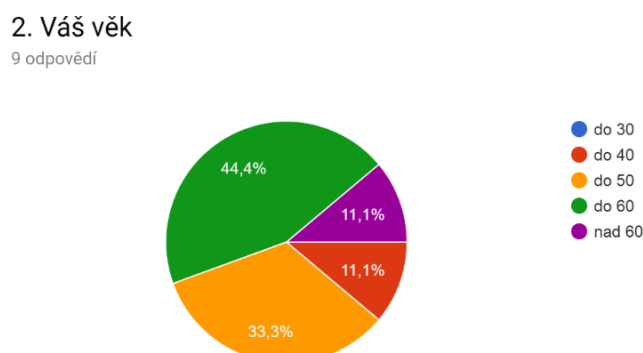
10.2 Vyhodnocení dotazníků pedagogů v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích

Pro lepší přehlednost a manipulaci se závěry v této kapitole u uzavřených otázek přikládám grafy s přehledným stručným popisem. U otevřených otázek uvádím odpovědi, které se v dotazníku objevovaly nejčastěji a mají tak pro tento výzkum vypovídající hodnotu.

Graf 1- Pohlaví pedagogů

V Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích působí pedagogický sbor, který je tvořen homogenní skupinou žen.

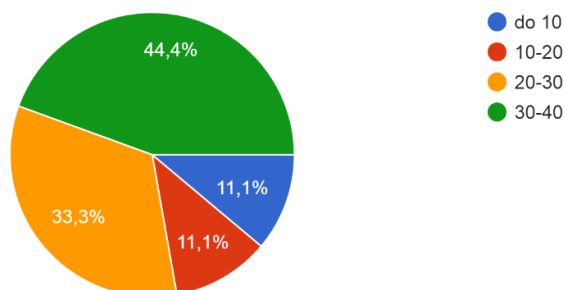

Graf 2- Věk pedagogů

Tento graf vypovídá o věkovém složení pedagogických pracovníků. Věkové rozložení je různorodé, pouze zde absentuje skupina do 30 let. Kategorie 30-40 let je zastoupena pouze jednou učitelkou, do kategorie 40-50 let spadají tři učitelky, nejpočetnější skupinu tvoří kategorie 50-60 let, ve které jsou čtyři učitelky. V kategorii nad 60 let působí jedna pedagogická pracovnice.

3. Počet let praxe ve školství

9 odpovědí

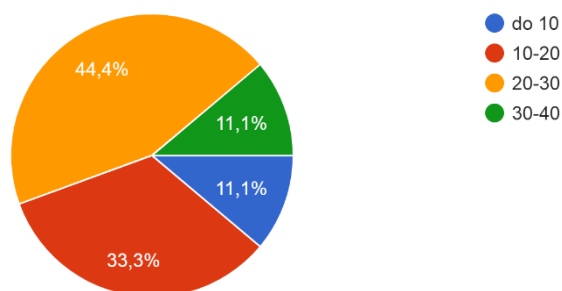
Graf 3- Počet let praxe ve školství u pedagogů

Počet let praxe ve školství u pedagožek v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích je řazen vzestupně:

- skupina do 10 let praxe – 1 pracovnice
- skupina 10–20 let praxe – 1 pracovnice
- skupina 20-30 let praxe – 3 pracovnice
- skupina 30-40 let praxe – 4 pracovnice

4. Počet let působení v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích

9 odpovědí

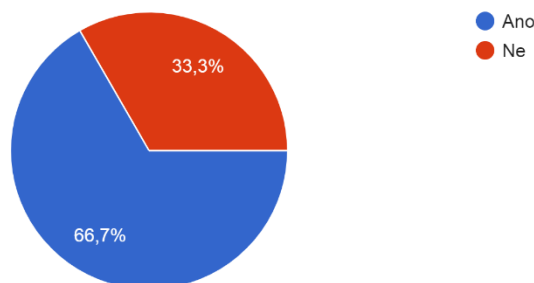
Graf 4- Počet let působení v léčebně

Počet let působení v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích je řazen opět vzestupně:

- skupina do 10 let – 1 pracovnice
- skupina 10-20 let – 3 pracovnice
- skupina 20-30 let – 4 pracovnice
- skupina 30-40 let – 1 pracovnice

5. Máte zkušenost se vzděláváním žáků při hlavním vzdělávacím proudu (ZŠ, SŠ, SOU) ?

9 odpovědí

Graf 5- Zkušenost s výukou ve škole hlavního vzdělávacího proudu

S výukou ve školách při hlavním vzdělávacím proudu má zkušenost šest učitelek z devíti.

Položka č. 6 byla otevřená a odpovídaly na ni pouze učitelky, které mají zkušenost s výukou ve škole při hlavním vzdělávacím proudu.

- na základní škole dříve pracovalo 5 učitelek
- na střední škole působila 1 učitelka
- na středním odborném učilišti nevyučovala žádná učitelka

Položka č. 7 zjišťovala rozdíly mezi základní školou hlavního vzdělávacího proudu a školou, kde nyní učitelky působí. Jejich odpovědi se víceméně shodovaly. Nejvíce uváděly tyto:

- velká rozmanitost učebnic, se kterými žáci do školy přijíždějí
- rozdílný obsah učiva u žáků stejných ročníků
- individualizace edukace u každého žáka s přihlédnutím k jeho potřebám
- adaptační proces na nové prostředí
- neustálá flexibilita pedagoga
- snížený počet hodin
- nutnost respektování aktuálního stavu dítěte
- nižší počet žáků

Položka č. 8 poukazuje na pozitiva edukace v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích.

- žák po návratu z lázní plynule navazuje na vzdělávací obsah své kmenové školy
- snížený počet žáků ve třídě
- individuální přístup k žákovi
- individualizace edukace
- možnost volby metod a forem výuky
- žáci jsou zde vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti
- výuku zajišťují zkušení speciální pedagogové

Položka č. 9 popisuje negativa edukace žáků v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích.

- nižší počet hodin
- více ročníků v jedné třídě
- stále měnící se kolektiv
- odloučení od domova a kmenové školy
- náročná příprava pedagogů na vyučování
- velká rozmanitost učebnic, se kterými žáci do školy přijíždějí
- rozdílný obsah učiva u žáků stejných ročníků
- děti s SVP přijíždějí bez svých podpůrných patření, která jim poskytuje jejich kmenová škola (např. asistent)

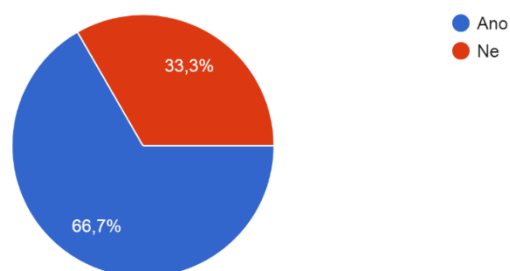
Položka č. 10 popisuje ideálního pedagoga, který působí na této škole.

Ten by měl být:

- flexibilní
- silná empatická osobnost
- schopný improvizovat
- nutnost neustálého sebevzdělávání
- *“Empatický, velmi rychle reagující na neustálé změny, tvůrčí...v podstatě herec“ (jedna z respondentek)*

11. Chtěla byste být žákem v této škole?

9 odpovědí

Graf 6- Zájem o vzdělávání v této škole

Na tuto otázku odpovědělo 6 učitelek kladně a 3 uvedly odpověď zápornou. A následně své tvrzení zdůvodnily v otázce č. 12.

Položka č. 12 uvádí tyto důvody:

Kladné důvody:

- individuální přístup vyučujících
- nezameškání učiva
- nová zkušenost

Záporné důvody:

- odloučení od rodiny a kmenové školy
- nestabilní, měnící se kolektiv

Položka 13. se dotazuje, zdali je příprava na vyučování něčím specifická.

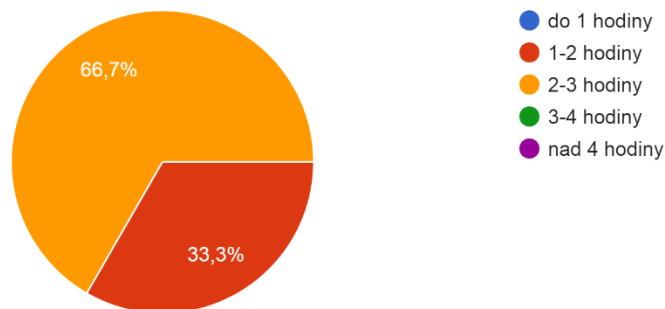
Všechny učitelky se jednoznačně shodly, že příprava na vyučování je zde velmi specifická.

Odpovídaly následovně:

- nutnost akceptace zdravotního stavu žáka
- velký vliv na tuto činnost má složení žáků a jejich počet ve třídě
- na výuku v této škole se musí pedagog každodenně připravovat
- každá příprava reflektuje na požadavky dané kmenové školy
- „*Pedagog v naší škole musí mít hodinu dobře časově rozvrženou tak, aby každé dítě pracovalo, když se pedagog individuálně věnuje jinému žákovi.*“ (dle slov jedné z respondentek)

14. Kolik času Vám v průměru zabere příprava na vyučování?

9 odpovědí

Graf 7- Čas věnovaný přípravě na výuku

Šest učitelek uvedlo, že se na výuku připravuje 2 až 3 hodiny denně, tři vyučující stráví svými přípravami 1 až 2 hodiny každý den.

V poslední **položce č. 15** mohly uvést pedagožky nejzajímavější zážitek, který se jim stal.

„Zážitek je pro mě to, když zaznamenáte tu chvíli, kdy se to nepochopení učiva v dítěti zlomí a ono si uvědomí, jak je to všechno logické a jednoduché.“ (jedna z respondentek)

„Během své pedagogické praxe jsem se setkala se žákem, který byl i ve své kmenové škole vyučován pouze 2 vyučovací hodiny. Vzdělávali jsme se v uzamčené místnosti – pokoj přeměněn na třídu, kdy se chlapec několikrát pokusil otevřít balkon a vyskočit z něj. Byly chvíle, kdy byl milý a vstřícný, jindy byl agresivní, kdy napadl učitelku a o přestávkách dokázal během chvíle dětem ublížit a vyhodit aktovky z okna. Na toaletě zapnul sprchu a osprchoval se i v oblečení. Taková výuka byla velmi náročná, kdy chlapec vyžadoval časté střídání činností a neustálou aktivizaci jeho pozornosti. Jindy jsem odděleně vzdělávala žáka s poruchou ADHD v pásmu lehké mentální retardace s vážnou psychickou poruchou, která byla medikována léky. Takový žák dokázal hodit židli po učitele, kopnout do dveří a vzápětí byl milý, klidný a pěkně spolupracoval. Hodiny s takovými dětmi, jsou velmi náročné nejen na přípravu, ale i v jejím průběhu je nutno neustále děti aktivovat a pružně reagovat je jejich momentální stav a potřeby.“ (dle slov jedné z respondentek)

„Měla jsem vyučovat nevidovou dívku na přírodopis, probírala kapra, výuka pak byla vedena jen pro ni, všichni se zájmem poslouchali výklad o kaprovi a uměli.“ (jedna z respondentek)

10.3 Shrnutí výsledků a ověření výzkumných otázek

Na základě teoretických východisek a cílů základní školy při dětské léčebně byly stanoveny 4 výzkumné otázky, které jsou ověřeny v praxi v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích v komparaci se Základní školou v Luhačovicích.

VO1: V čem se liší forma prezentování učiva v obou školách?

První otázka byla ověřena pozorovacím šetřením na obou školách. V Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích je učivo prezentováno individuálním výkladem speciálního pedagoga. V Základní škole v Luhačovicích je učivo prezentováno převážně frontálním způsobem a všichni žáci probírají stejné učivo.

VO2: Jak probíhalo v hodinách vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami?

Druhá otázka byla opět ověřena pozorovacím šetřením s doplněním o šetření dotazníkové. V Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích jsou žáci vyučováni individuálně a každý žák spadá do skupiny SVP z důvodu svého zdravotního oslabení, se kterým přijíždí do lázní. V Základní škole v Luhačovicích žáci s SVP pracují po dobu celého školního roku dle podpůrných opatření, která jim náleží.

VO3: Jakou formou probíhalo hodnocení během výuky?

Ověření této otázky bylo formou pozorování a také odpovědí speciálních pedagožek v dotazníku. V Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích jsou žáci hodnoceni průběžně, a to jak numericky, tak i slovně, popř. kombinací obou způsobů. V Základní škole v Luhačovicích jsou žáci hodnoceni numericky, pouze žáci s IVP jsou hodnoceni na základě doporučení školských zařízení.

VO4: Jak probíhá příprava učitele na vyučování a kolik času mu zabere?

Tato otázka byla ověřena dotazníkovým šetřením a pozorováním. V Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích probíhá příprava učitelky na vyučování sestavením individuálního plánu učiva na dané období pro každého žáka zvlášť podle požadavků kmenových škol. Učitelé stráví dle dotazníku nad přípravami 2 až 3 hodiny denně. V Základní škole v Luhačovicích je příprava na vyučování jednotná, učitel sestavuje přípravy pro všechny žáky dané třídy. Délka přípravy je zde tedy kratší, pro vyučujícího dlouhodobě využitelná, většinou ji připravuje v daném předmětu aprobovaný pedagog. Průměrný čas, který věnují pedagogové přípravám je 1 až 2 hodiny denně, jak mi sdělili.

11. Diskuse

V části této práce se pojednává o shodách či neshodách teorie a praxe. V odborné literatuře mnoho autorů jako například Fialová (2012), Kábele (1993), Renotierová (2006) či Vítková (2006) uvádějí pouze organizaci členění škol při zdravotnických zařízeních, ale jejich specifika nikdo nekonkretizuje. S podrobnějším zpracováním jsem se setkala jen u malého počtu autorů v jejich člancích, jako je např. Mareš a Žofka (2016), Musílek (2016), Petříčková (2013), Šmardová (2009) a Švancar (2018).

O specificích výuky se zmiňuje i Alice Vosátková, bývalá ředitelka ZŠ a MŠ při dětské léčebně Vesna v Jánských Lázních v časopise Můžeš (Musílek, 2016 str. 8 - 9). „*Složení tříd se nám mění prakticky denně. Každý má jiné učebnice, v učivu jsou na různých místech, úroveň jejich znalostí je také odlišná. Lečí se tu s rozdílnými diagnózami z oblasti neurologie, ortopedie i onkologie. Tomu všemu se musí učitel přizpůsobit.*“

Není pochyb o tom, že hlavní rolí pedagoga v léčebném procesu dítěte – žáka je pomoci mu zvládnout jeho výchovně – vzdělávací proces v pro něj novém a neznámém prostředí. Tato pedagogicko – psychologická podpora nesmí být opomíjena. Zde je na místě vyzdvihnout důležitou roli speciálních pedagogů, kteří tyto žáky během léčby vzdělávají. Jejich práce je v tomto ohledu daleko náročnější a cílenější než na běžné základní škole.

Hana Šmardová (2009), v té době ředitelka Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích v Učitelských novinách poukazuje na fakt, že i základní školy při zdravotnickém zařízení pracují na principech klasických základních škol: „*Někdy těžko vysvětlujeme, že jsme škola, že ve školství jsou červenec a srpen, kdy do léčebny přichází více pacientů, prázdninovými měsíci. Nepřipadá mi správné chtít po špičkových speciálněpedagogických odbornících – učitelích a vychovatelích, aby v létě pomáhali zdravotním sestřím hlídat děti...*“ (Šmardová, 2009 str. 7)

Čím se literatura vůbec nezabývá, je role asistenta při výuce ve školách při zdravotnickém zařízení. Při svém pozorování výuky jsem byla ve třídě s chlapcem, který měl Aspergerův syndrom. Podle podpůrných opatření mu byl přidělen asistent v jeho kmenové škole. Jelikož jsou však asistenci navázáni právě na kmenovou školu, žák přijíždí do lázeňské školy bez něj. Role speciálního pedagoga je tedy v tu chvíli o to více náročná. Musí totiž rozložit svou pozornost k danému žákovi a zároveň vytvořit co nejoptimálnější podmínky pro ostatní žáky.

Je nutné se také zamyslet nad aprobovaností pedagogů na těchto dvou odlišných zařízeních. Proto, aby mohl na základní škole při dětské léčbě učitel pracovat, musí být aprobován v oboru speciální pedagogiky, a pak je kompetentní zde vyučovat všechny předměty. Kdežto na klasických základních školách učí žáky aprobovaní učitelé v oboru učitelství pro daný předmět, jiné předměty by neměli vyučovat.

Další velké téma je hodnocení žáků v základních školách při ZZ. Žák, který je zdravotně indisponován, nepodává samozřejmě stabilní výkony. Je proto nutné přihlídnout k jeho stavu a individuálním možnostem. To musí být provedeno tak, aby bylo hodnocení objektivní a mělo vypovídající hodnotu. Stává se však také občas, že se klasifikace z kmenové školy rozchází s hodnocením ze školy lázeňské. A zde je opět velký prostor pro diskusi o objektivnosti hodnocení – klasifikace za určitý objem znalostí u jednotlivých žáků.

Ne vždy vyučující disponují aktuálními informacemi o žákovi, které ovlivňují jeho výchovně-vzdělávací proces. Je potom problém poskytnout žákovi takovou adekvátní péči, která mu náleží. Jelikož o dítěti kmenová škola nesmí podat informace bez souhlasu zákonných zástupců, učitelé musí spoléhat na to, co o dítěti sdělí sami rodiče při nástupu do lázeňské školy.

Jak uvádí Musílek (2016), školy při lázeňských léčebnách bohužel s novelizací vyhlášky vypadly ze skupiny speciálních škol a nyní spadají do skupiny škol při zdravotnických zařízeních. Také se zmiňuje o dotacích, které se přidělují podle počtu žáků v jednom konkrétním dni v roce. Může se tedy stát, že v konkrétním dni nebude mít škola dostatek žáků a dostane o to méně peněz.

Zajímavostí je i doba nástupů a odjezdů žáků. Tyto se dějí každý týden (viz. 4.2), z čehož vyplývá, že kolektiv žáků se stále obměňuje a pedagog jeho složení dopředu nezná. Musí tak jednat flexibilně, disponovat tak různými variantami příprav a metod práce.

Základní škola při dětské léčebně má vypracovaný svůj vlastní ŠVP, který je ale značně obecný. Snaží se ale spíše respektovat ŠVP, se kterým přijíždí každý žák ze své kmenové školy.

Aktuální problém, který uvádím závěrem, vidím v úbytku žáků přijíždějících do lázní bez doprovodu dospělé osoby. Dříve rodiče posílali své děti do lázní bez doprovodu na 8 týdnů, nyní mají obavy, podle názoru vyučujících, zda by jejich dítě samo zvládlo čtyřtýdenní pobyt. A proto počet dětí bez doprovodu, dle informací ředitelky Základní školy při dětské léčebně v Luhačovicích, klesá. Rodiče raději upřednostní domácí ambulantní péči před péčí systémovou, tj. lázeňskou. Kapacita pro dětské pacienty bez doprovodu je také omezena právě

přítomností rodičů, kteří doprovázejí pacienty předškolního věku. Dlouholetá tradice dětské lázeňské léčby ukazuje na profesionální péči nejen ze strany zdravotníků ale i ze strany pedagogů. Proto by měli potlačit obavy z toho, že jejich potomek pobyt v lázních nezvládne. Jde zde prioritně o zlepšení zdravotního stavu jejich dítěte. A o to by mělo jít především. Citátem: „Být či nebýt, to je oč tu běží“ (W. Shakespeare – Hamlet) uzavírám svou bakalářkou práci.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala edukací žáků v základní škole při dětské léčebně. Toto téma jsem si vybrala z důvodu malého povědomí o těchto školách a zároveň jsem chtěla poukázat na jejich specifčnost a důležitost.

Vybrala jsem si dvě základní školy v Luhačovicích, protože jsem mi obě velmi blízké. Klasickou Základní školu v Luhačovicích jsem osobně navštěvovala, v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích pracuje moje matka jako zástupkyně ředitelky. Její práce mě oslovila již v dětství, obdivovala jsem její zapálení a snahu pracovat s dětmi – žáky, kteří do lázní přijíždějí, a kromě léčebného procesu zde také navštěvují zdejší základní školu. Později jsem zde také v rámci svého vysokoškolského studia vykonávala i odborné praxe. Téma edukace na těchto školách považuji proto za velmi zajímavé a zasloužilo by si více pozornosti, než se mu dostává.

Bakalářská práce se dělí na dvě části a to teoretickou, která je složena ze 4 kapitol a empirickou, která obsahuje 6 kapitol včetně diskuze.

Cílem práce bylo komparovat výuku v běžné základní škole a v základní škole při dětské léčebně, konkrétně dvou škol v Luhačovicích. Dále jsem se snažila o srovnání obsahu, forem a metod výuky především hlavních předmětů na těchto pracovištích.

Ve své práci jsem se snažila shrnout dosavadní poznatky k tomuto specifickému procesu vzdělávání dle literatury a článků, které se zabývaly tímto tématem. Výzkumné šetření jsem realizovala na obou školách v Luhačovicích v listopadu 2018. Výzkumným vzorkem mi byli učitelé a žáci obou škol. Jako výzkumnou metodu jsem zvolila pozorovací šetření a následně jsem ještě práci obohatila o dotazníkové šetření speciálních pedagožek v Základní škole při dětské léčebně v Luhačovicích. Velkou výhodou u své práce shledávám ve znalosti zdejšího pracovního prostředí a v osobním přátelském vztahu s pedagogickým sborem.

Z výsledků výzkumných otázek vyplývá, že se s každým žákem v dětské léčebně pracuje individuálně a výuka pro něj se individualizuje podle učebního plánu z jeho kmenové školy. V klasické základní škole je jedno učivo prezentováno frontálním způsobem. Každý žák v dětské léčebně spadá díky svému zdravotnímu oslabení do skupiny žáků s SVP a podle toho také probíhá jeho individuální vzdělávání. V základní škole probíhá jednotná výuka, ve které jsou zapojeni všichni žáci, což znamená žáci intaktní i žáci s SVP. Hodnocení žáků v lázních probíhá průběžně, především motivací a povzbuzením, popřípadě klasifikačním stupněm.

V běžné základní škole má učitel více času na hodnocení žáků, ve kterém může využít větší škály metod hodnocení. Příprava na vyučování je pro speciální pedagogy v léčebně velmi specifická, jelikož si chystají individuální přípravy pro každého žáka, což je v průměru 2 až 3 hodiny denně (viz výzkum). Jelikož je na klasické základní škole v průběhu jedné vyučovací jednotky probíráno pouze jedno učivo, učitel nepotřebuje na přípravu tolik času.

Výsledky šetření poukazují na to, že práce speciálních pedagožek je velmi specifická a je založena především na empatii, individuálním přístupu a respektování potřeb každého žáka.

Ve své práci vidím velký přínos nejen pro Základní školu při dětské léčebně v Luhačovicích, ale i pro širší veřejnost. Specifikovala jsem průběh edukace na této škole. Dále bylo mou snahou zmapovat zajímavou ale především velmi náročnou práci učitelek.

Závěrem této bakalářské práce bych chtěla zmínit, že problematika škol při zdravotnických zařízeních je natolik zajímavá, že by měla být rozpracována detailněji a zasloužila by si většího uznání a respektu ze strany veřejnosti.

Seznam použité literatury

Knihy:

BARTOŇOVÁ, Miroslava. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy: texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2016. ISBN 978-80-7315-255-0. Učebnice pro vysokou školu.

DVOŘÁKOVÁ, Markéta. *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5039-2.

EGER, Ludvík. *Základy metodologie výzkumu*. 2. přepracované a rozšířené vydání. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0735-4. Učebnice pro vysokou školu.

FIALOVÁ, Ilona, Dagmar OPATŘILOVÁ a Lucie PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie: texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. ISBN 978-80-7315-233-8.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

KÁBELE, František. *Somatopedie: Učebnice speciální pedagogiky tělesně a zdravotně postižené mládeže*. Praha: Karolinum (nakladatelství), 1993. ISBN 80-7066-533-5.

RENOTIÉROVÁ, Marie a Libuše LUDÍKOVÁ. *Speciální pedagogika*. 4. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. Učebnice. ISBN 80-244-1475-9.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál (vydavatelství), 2014. ISBN 978-80-262-0696-5.

VALÍŠOVÁ, Alena a Hana KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011. Pedagogika. ISBN 978-80-247-3357-9.

VÍTKOVÁ, Marie. *Somatopedické aspekty*. 2., rozšíř. a přeprac. vyd. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-134-0.

VOKURKA, Martin a Jan HUGO. *Praktický slovník medicíny*. 7., rozš. vyd. Praha: Maxdorf, c2004. ISBN 80-7345-009-7.

Články:

MAREŠ, Jiří a Jan ŽOFKA. Školy při nemocnicích a dalších zdravotnických zařízeních. *Česko-slovenská pediatrie: časopis České a Slovenské pediatrické společnosti*. Praha: Práce, 2016, **71**(2), 59-67. ISSN 0069-2328.

MUSÍLEK, Radek. Učení, které uzdravuje?. *Můžeš: noviny o svépomoci zdravotně postižených*. Praha: SZOZP, 2016, **24**(11), 6-9. ISSN 1213-8908.

PETŘÍKOVÁ, Daniela. Školy při léčebnách věnují svým svěřencům individuální péči. *Týdeník školství*. Praha: Sofiprin, 2013, **21**(22), 5. ISSN 1210-8316.

ŠMARDOVÁ, Hana. Vzdělávání při nemoci. *Učitelské noviny: týdeník pro učitele a přátele školy*. Praha: Josef Král 1883-, 2009, 112(25), 7. ISSN 0139-5718.

ŠVANCAR, Radmil. Škola na čtyři neděle: Ve třídě je gymnazista i žák s těžkým mentálním postižením. *Učitelské noviny: týdeník pro učitele a přátele školy*. Praha: Josef Král 1883 -, 2018, **121**(22), 12-14. ISSN 0139-5718.

Internetové zdroje:

8. INFORMACE PRO ŠKOLY PŘI ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. Copyright © 2013 [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/7-informace-pro-skoly-pri-zdravotnickych-zarizenich>

ATIIIIVlastnimaterial.pdf, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. Copyright ©2013 [cit. 29. 04. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/35780>

Dokumenty školy – Základní škola při dětské léčebně Luhačovice. *Základní škola při dětské léčebně Luhačovice – Oficiální webové stránky školy* [online]. Copyright © 2019 Základní škola při dětské léčebně Luhačovice. All Rights Reserved. [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/dokumenty-skoly/>

Informace k postupu při zařazování žáků do škol při zdravotnických zařízeních, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. Copyright ©2013 [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/informace-k-postupu-pri-zarazovani-zaku-do-skol-pri>

KŘENKOVÁ, Helena. *VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI* [online]. Zlín, 2019 [cit. 2019-04-15]. Kvalifikační studium pro ředitele škola a školských zařízení. Národní institut pro další vzdělávání ve Zlíně.

Lázeňská léčba pro děti v Lázních Luhačovice, a.s. - Lázně Luhačovice, a.s. *Pro zdraví, relaxaci a wellness - Lázně Luhačovice, a.s.* [online]. Copyright © Lázně Luhačovice, a.s. [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <https://www.lazneluhacovice.cz/24898-deti>

Lázeňské procedury | Luhacovice.cz - Oficiální průvodce lázeňským městem. *Úvod | Luhacovice.cz - Oficiální průvodce lázeňským městem* [online]. Copyright © [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://www.luhacovice.cz/24832-lazenske-procedury>

RVP_ZV_2017_červen.pdf, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. Copyright ©2013 [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/43792/>

Vyučovací doba – Základní škola při dětské léčebně Luhačovice. *Základní škola při dětské léčebně Luhačovice – Oficiální webové stránky školy* [online]. Copyright © 2019 Základní škola při dětské léčebně Luhačovice. All Rights Reserved. [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/vyucovaci-doba/>

Vyučovací metody. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2019-04-25]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vyu%C4%8Dovac%C3%AD_metody

Z historie školy – Základní škola při dětské léčebně Luhačovice. *Základní škola při dětské léčebně Luhačovice – Oficiální webové stránky školy* [online]. Copyright © 2019 Základní škola při dětské léčebně Luhačovice. All Rights Reserved. [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/historie/>

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice – Oficiální webové stránky školy [online]. Copyright © [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://zslecluh.cz/wp-content/uploads/2019/02/%C5%A0VP-ZV-2016.doc>

Zákony a vyhlášky:

Školský zákon ve znění účinném od 15. 2. 2019, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. Copyright ©2013 [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-od-15-2-2019>

73/2005 Sb. Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a stu... *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-73>

27/2016 Sb. Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-27>

561/2004 Sb. Školský zákon. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

46/2019 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a j... *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © [cit. 15. 04. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-46>

Seznam grafů

Graf 1- Pohlaví pedagogů	42
Graf 2- Věk pedagogů	42
Graf 3- Počet let praxe ve školství u pedagogů	43
Graf 4- Počet let působení v léčebně	43
Graf 5- Zkušenost s výukou ve škole hlavního vzdělávacího proudu	44
Graf 6- Zájem o vzdělávání v této škole	46
Graf 7- Čas věnovaný přípravě na výuku	47

Seznam tabulek

Tabulka 1- Vyučovací doba	27
Tabulka 2- Komparace matematika I.....	38
Tabulka 3- Komparace matematika II.	39
Tabulka 4- Komparace český jazyk I.....	40
Tabulka 5- Komparace český jazyk II.	41

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro rodiče – zákonné zástupce

Příloha č. 2: Dotazník pro kmenovou školu

Příloha č. 3: Informovaný souhlas se zařazením žáka do školy při zdravotnickém zařízení (dvojstrana 3 souhlasy)

Příloha č. 4: Osobní záznam žáka

Příloha č. 5: Dotazník pro žáky 1. stupně

Příloha č. 6: Dotazník pro žáky 2. stupně

Příloha č. 7: Dotazník pro rodiče

Příloha č. 8: Dotazník pro kmenovou školu – návratka

Příloha č. 9: Žádost o umožnění pozorování (2 listy, Základní škola v Luhačovicích, Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích)

Příloha č. 10: Hospitační arch

Příloha č. 11: Pozorovací arch českého jazyka – Základní škola v Luhačovicích 8. ročník

Příloha č. 12: Pozorovací arch matematiky – Základní škola při dětské léčebně v Luhačovicích 2. a 3. ročník

Příloha č. 1

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice
Čes. armády 465, 763 26 Luhačovice tel.: 577 131 611, 731 518 225
e-mail: zslecluh@zlinedu.cz, web: www.zslecluh.cz

Čj.

DOTAZNÍK PRO RODIČE

Vážení rodiče!

Vaše dítě bude po dobu léčení navštěvovat školu.

Vybavte **dítě učebnicemi do předmětů uvedených na druhé straně dotazníku, dále sešity, žákovskou knížkou a ostatními školními potřebami (pastelky, náhradní sešity, psací potřeby).**

Vyplněný tiskopis Vámi a kmenovou školou odevzdejte v den příjezdu v naší škole.

Jméno a příjmení _____ Dítě navštěvuje _____ ročník ZŠ

Datum narození _____ Místo narození _____

Místo trvalého pobytu _____ Kraj _____

Datum příjezdu _____ Datum odjezdu _____

Jméno a příjmení zákonného zástupce _____

Kontakt na rodiče (telefon, e-mail) _____

Stručně charakterizujte své dítě _____

Zdravotní obtíže dítěte _____

Označte křížkem:

Dítě zde bude pobývat samostatně s doprovodem

Označte místo ubytování v Luhačovicích:

Miramontí Vítkov Rodina Loreta Vlastimila

Souhlasím se zařazením svého dítěte do výuky v ZŠ při dětské léčebně Luhačovice a s případným zveřejněním jeho fotografií pro účely dokumentace a prezentace školy.

Datum: _____

Podpis zákonného zástupce: _____

Příloha č. 2

DOTAZNÍK PRO KMENOVOU ŠKOLU

Vážení kolegové!

Váš žák bude v době léčebného pobytu vyučován ve **sníženém** počtu hodin týdně (2-3 hodiny denně) ve třídách **složených z více ročníků**. Prosím přihlédněte k tomu při zadávání plánu učiva.

Děkujeme, že podporujete lázeňskou léčbu dětí.

Adresa kmenové školy _____ telefon _____

_____ e-mail _____

_____ PSČ _____

Jméno a příjmení žáka _____ ročník _____

Žák je vyučován podle vzdělávacího programu:

Základní škola Speciální škola Podle IVP Žák má asistenta ve své škole

Předmět	Klasifikace za poslední období šk. roku	Základní rozsah učiva, které má být probráno
Český jazyk		
Anglický jazyk		
Cizí jazyk _____ (doplňte)		
Matematika		
Prvouka		
Přírodověda		
Vlastivěda		
Dějepis		
Zeměpis		
Přírodopis		
Fyzika		
Chemie		

Stručná charakteristika žáka _____

Údaje o průběhu vzdělávání _____

Případné poruchy chování _____

Ředitel/ka školy _____

Třídní učitel/ka _____

Razítko školy

Příloha č. 3

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice, Čes. armády 465, 76326 Luhačovice

Jméno a příjmení žáka.....datum narození.....

Informovaný souhlas se zařazením žáka do školy při zdravotnickém zařízení

V souladu s Vyhláškou 197/2016 Sb. a Vyhláškou 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, se v mateřské a základní škole při zdravotnickém zařízení mohou vzdělávat žáci se zdravotním oslabením nebo žáci dlouhodobě nemocní umístění v tomto zdravotnickém zařízení, pokud to jejich zdravotní stav umožňuje. K zařazení do školy při zdravotnickém zařízení se vyžaduje doporučení ošetřujícího lékaře a souhlas zákonného zástupce žáka. Rozsah a organizaci výuky žáka určuje ředitel školy po dohodě s ošetřujícím lékařem.

Zařazení žáka do školy při zdravotnickém zařízení není přestupem na jinou školu podle § 49 odst. 1, resp. § 66 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a toto zařazení neprobíhá ve správním řízení. Žák nadále zůstává žákem „kmenové školy“ (tj. spádové základní školy či jiné základní školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, resp. střední školy) a je tedy po dobu pobytu ve zdravotnickém zařízení současně žákem dvou škol. Zákonný zástupce musí žáka v kmenové škole řádně omluvit z vyučování (resp. zletilý žák se musí sám řádně omluvit).

Já, zákonný zástupce žáka / zletilý žák prohlašuji, že jsem byl/a srozumitelně informován/a o možnosti zařazení žáka do školy při zdravotnickém zařízení.

Informace o zpracování osobních údajů

ZŠ při DL Luhačovice informuje zákonné zástupce žáka, že zpracovává osobní údaje k zajištění základního vzdělávání žáků ve smyslu školského zákona, §28 odst. 2 zákona č. 561/2004Sb.; na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR). Podrobnější informace www.zslecluh.cz.

Na základě poskytnutých informací **souhlasím - nesouhlasím** se zařazením žáka, jehož jsem zákonným zástupcem, do školy při zdravotnickém zařízení a zpracováním osobních údajů.

Podpis zákonného zástupce/zletilého žáka:.....

Poučení provedl (jméno, podpis) :.....datum:.....

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice, Čes. armády 465, 76326 Luhačovice

Informovaný souhlas s vyžádáním kopie dokumentace žáka ze školní matriky „kmenové“ školy

Kopie žákovy dokumentace je vyžádána z důvodu, aby škola při zdravotnickém zařízení získala potřebné podklady a mohla navázat na dosavadní průběh vzdělávání žáka v kmenové škole a hodnotit jeho výsledky vzdělávání ve škole při zdravotnickém zařízení.

Informovaný souhlas s předáním dokumentace žáka za účelem vydání vysvědčení „kmenovou“ školou

Vysvědčení vydává vždy kmenová škola s využitím podkladů ze školy při zdravotnickém zařízení, pokud zákonný zástupce udělí souhlas s jejich předáním, a to i v případě, že je žák ve škole při zdravotnickém zařízení celý školní rok nebo i déle.

Poučení o důsledcích neudělení souhlasu

V případě neudělení souhlasu kmenová škola nemusí mít dostatek podkladů pro hodnocení žáka a žák může být potom celkově hodnocen stupněm „nehodnocen(a)“ v 1. pololetí a „neprospěl(a)“ v 2. pololetí (viz Vyhláška 197/2016 Sb.).

Já, zákonný zástupce žáka/zletilý žák prohlašuji, že jsem byl/a srozumitelně informován/a o důvodech pro předání dokumentace žáka, jehož jsem zákonným zástupcem, ze školy při zdravotnickém zařízení řediteli kmenové školy i o důsledcích neudělení souhlasu s předáním dokumentace žáka řediteli kmenové školy.

Já, zákonný zástupce žáka/zletilý žák prohlašuji, že jsem byl/a srozumitelně informován/a o důvodech pro vyžádání kopie dokumentace žáka, jehož jsem zákonným zástupcem.

Na základě poskytnutých informací **souhlasím - nesouhlasím** s předáním dokumentace žáka, jehož jsem zákonným zástupcem, řediteli kmenové školy.

Na základě poskytnutých informací **souhlasím - nesouhlasím** s vyžádáním pedagogické dokumentace žáka, jehož jsem zákonným zástupcem, ředitelem školy při zdravotnickém zařízení.

Zákonný zástupce žáka byl při zápise svého dítěte do školy seznámen se Školním řádem Základní školy při dětské léčebně Luhačovice.

Datum a podpis zákonného zástupce/zletilého žáka:.....

Příloha č. 4

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice

Osobní záznam žáka

č.j.	Školní rok: 2018/19	
Jméno a příjmení žáka:		
Datum narození:	Rodiště:	
Kmenová škola:		
Adresa:	PSČ:	
Kraj:		
Třída:	Ročník:	Rok školní docházky:
Datum příchodu:	Datum odchodu:	

Záznamy o pozorování žáka a výsledky péče o něj:

Předmět / Počet hodin týdně	Poslední učivo	Známka za uplynulé období

V Luhačovicích dne:

ředitel/ka školy

Razítko školy

třídní učitel/ka

Příloha č. 5

Dotazník pro žáky 1. stupně ZŠ při DL Luhačovice

chlapec dívka

datum:.....

ročník.....

1. Do této školy chodím rád - ráda.	ano	ne
2. Třídní učitelka se o nás dobře stará.	ano	ne
3. Ve školní družině mě to tady baví.	ano	ne
4. Vyučování je srozumitelné.	ano	ne
5. Naučil/a jsem se tady něco nového.	ano	ne
6. Tato škola je dobře vybavená a vyzdobená.	ano	ne
7. O přestávkách si můžeme hrát nebo odpočívat.	ano	ne
8. Ve třídě mám kamarády a kamarádky.	ano	ne
9. Některé děti ve škole jiným dětem ubližují	ano	ne
10. Když mám problém, mohu se někomu svěřit.	ano	ne
11. Místo pro Tvůj názor (slušnou formou):		

Příloha č. 6

Dotazník pro žáky 2. stupně ZŠ při DL Luhačovice

chlapec

dívka

datum:

ročník.....

Hodnotící škála

1	2	3
ano	někdy	ne

1.	V této škole se cítím dobře.	
2.	Naučil/a jsem se tady něco nového.	
3.	Tato škola je dobře vybavená a upravená.	
4.	Vyučování je srozumitelné.	
5.	Učitelé žákům pomáhají.	
6.	Když o něčem debatujeme, mohu říct vlastní názor.	
7.	Když jsme s něčím nespokojeni, mohu jít za vedením školy.	
8.	Mám čas na domácí úkoly a studium.	
9.	Mám dost informací o organizaci vyučování a pravidlech chování.	
10.	Hodnocení mých školních výkonů tady považuji za spravedlivé.	
11.	Třídní učitelka se o nás dobře stará.	
12.	V této škole mám kamarády a kamarádky.	
13.	Některé děti ve škole jiným dětem ubližují.	
14.	Místo pro Tvůj názor (slušnou formou):	

Příloha č. 7

Dotazník pro rodiče

Vážení rodiče,

zajímá nás Váš názor na činnost naší školy.

Prosíme o **anonymní** vyplnění tohoto krátkého dotazníku, který nám pomůže
zhodnotit naši práci.

Děkují pedagogové ZŠ při dětské léčebně Luhačovice

	Otázka	odpověď křížkem	ano	ne	částečně
1.	Informovali jste se předem o naší škole?				
2.	Dostali jste srozumitelné a úplné informace při zápisu dítěte do této školy?				
3.	Je atmosféra a prostředí naší školy pozitivní?				
4.	Měli jste dobrý pocit z jednání s pracovníky školy?				
5.	Měli jste dostatek možností informovat se o školní práci svého dítěte?				
6.	Kvalita výuky v této škole je na dobré úrovni?				
7.	Myslíte si, že Vaše dítě bylo v naší škole spokojeno?				
8.	Byla školní výuka v naší škole pro Vaše dítě přínosem?				

Chcete nám sdělit svůj názor na kladné či záporné stránky naší školy?

.....

.....

.....

.....

.....

Příloha č. 8

Základní škola při dětské léčebně Luhačovice

Čes. armády 465, 763 26 Luhačovice e-mail: zslecluh@zlinedu.cz

Dotazník pro kmenovou školu - návratka

Vážení kolegové,

....., žák/yně Vaší školy, byl/a v době svého léčebného pobytu v péči pedagogů naší školy.

Pracoval/a u nás ve výjimečných podmínkách – bez rodinného zázemí a při zátěži lékařských prohlídek a léčebných procedur. Vzhledem k režimu léčebny bylo nutno provést redukcí učiva a upravit rozvrh podle učebního plánu naší školy.

Více informací o výuce naleznete na webových stránkách www.zslecluh.cz.

Žádáme Vás o respektování naší klasifikace na přiloženém osobním záznamu.

Jsme přesvědčeni, že společným úsilím zajistíme kontinuitu a dobré výsledky školní práce Vašeho žáka/žákyně.

Zajímá nás, jak se dítě zapojilo do školní práce. Prosíme Vás tedy, abyste odpověděli na následující otázky, až se dítě plně adaptuje v kmenové škole.

Zprávu (spodní část listu) můžete zaslat buď na adresu naší školy, nebo elektronicky na e-mail uvedený v záhlaví.

Za spolupráci děkuje pedagogický sbor ZŠ při dětské léčebně Luhačovice.

Děkujeme, že podporujete lázeňskou léčbu dětí.

.....zde odstříhnete.....

Žák/yně.....ročník.....Čj. ZŠ při DL.....

Kmenová škola.....

1. Adaptoval/a se po návratu z léčení
 - a) bez potíží, lehce v předmětech:
 - b) s obtížemi, povolna v předmětech:

2. Vědomosti získané v ZŠ při dětské léčebně Luhačovice jsou vzhledem k podmínkám výuky
 - a) výborné
 - b) odpovídající
 - c) spíše horší

3. Jiná sdělení:

Datum.....

.....

třídní učitel/ka

razítko kmenové školy

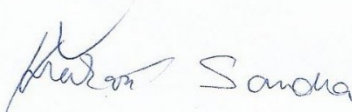
Příloha č. 9

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra pedagogiky

Vážení kolegové,
prosíme o umožnění vykonání následů studentce katedry pedagogiky FF UK.
Sandra Křenková je studentkou 3.ročníku a v rámci své bakalářské práce potřebuje provést pozorování výuky na vaší škole. Děkujeme vám za spolupráci při přípravě odborníků v oblasti pedagogiky. Plánované výzkumné šetření by mělo proběhnout v termínu 12.11.-14.11.2018.

Podpis studentky:

 Sandra

Datum: 8.11.2018

Razítko a podpis:

UNIVERZITA KARLOVA
Filozofická fakulta
Katedra pedagogiky
② Čelácká 20, 110 00 Praha 1

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra pedagogiky

Vážení kolegové,
prosíme o umožnění vykonání následně studentce katedry pedagogiky FF UK.
Sandra Křenková je studentkou 3.ročníku a v rámci své bakalářské práce se zaměřila na edukaci žáků na základní škole při dětské léčebně. Potřebuje tedy provést pozorování výuky na vaší škole a tu bude následně komparovat se základní školou v hlavním vzdělávacím proudu. Dále bude provádět dotazníkové šetření u pedagogů, kteří zde pracují. Plánované výzkumné šetření by mělo proběhnout v průběhu listopadu 2018.
Děkujeme vám za spolupráci při přípravě odborníků v oblasti pedagogiky.

Podpis studentky: *Křenková Sandra*

Datum: 30.10.2018

Razítko a podpis:

Příloha č. 10

HOSPITAČNÍ ARCH

vyřizováno (6)

Hospitační arch slouží k záznamu pozorování vyučovací hodiny. Je rozpracován do několika částí (viz níže).

1) Základní údaje o výuce:

Škola:	Učitel:
Třída:	Datum:
Vzdělávací obor/předmět:	Počet žáků:
Vyučovací hodina:	Pozorovatelka:

2) Formy a metody výuky

Výskyt forem výuky	0	1
Hromadná (frontální) výuka		
Samostatná práce a individuální výuka		
Skupinová výuka		

Výskyt metod výuky		0	1
Klasické metody Slovní	Vyprávění učitele		
	Vysvětlení (výklad) učitele		
	Rozhovor		
	Práce s textem		
Aktivizující metody			
Komplexní metody			
Jiné metody			

3) Analýza hodiny

Atmosféra ve třídě	
Komunikace Učitel a žák	
Žák a žák	

4) Závěrečná část

Učitel dodržel cíl hodiny, který měl naplánovaný?
Jakou formou bylo prezentováno učivo?
Jaké učební pomůcky byly využívány během vyučování?
Jakých technických pomůcek využíval učitel při vyučování?
Použil učitel ve vyučování metodu motivace?
Jak probíhalo v hodině vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami?
Jaké formy hodnocení využil učitel během výuky?

5) Rozbor vyučovací hodiny

Úvod hodiny:
Průběh hodiny:
Závěr hodiny:
Poznámky k výuce:

Příloha č. 11

HOSPITAČNÍ ARCH

Hospitační arch slouží k záznamu pozorování vyučovací hodiny. Je rozpracován do několika částí (viz níže).

1) Základní údaje o výuce:

Škola: ZÁKLADNÍ ŠKOLA LUHAČOVICE	Učitel: XY
Třída: 8. ročník	Datum: 13. 11. 2018
Vzdělávací obor/předmět: ČESKÝ JAZYK	Počet žáků: 21
Vyučovací hodina: 2.	Pozorovatelka: SANDRA KŘENKOVÁ

2) Formy a metody výuky

Výskyt forem výuky	0	1
Hromadná (frontální) výuka		X
Samostatná práce a individuální výuka		X
Skupinová výuka		X

Výskyt metod výuky	0	1
Klasické metody Slovní	Vyprávění učitele	X
	Vysvětlení (výklad) učitele	X
	Rozhovor	X
	Práce s textem	X
Aktivizující metody		X
Komplexní metody		X
Jiné metody	X	

3) Analýza hodiny

Atmosféra ve třídě	<ul style="list-style-type: none"> • NERVOZITA PŘED TESTEM • ABSOLUTNÍ TICHŮ PŘI TESTU • HLAVNĚNÁ ATMOSFÉRA BĚHEM DISKUCE
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • VYSVĚTLOVÁNÍ ZADÁNÍ TESTU
Učitel a žák	<ul style="list-style-type: none"> • DISKUSE • VYKLAD UČIVA
Žák a žák	<ul style="list-style-type: none"> • DISKUSE VE DVOJICÍCH

4) Závěrečná část

Učitel dodržel cíl hodiny, který měl naplánovaný?	ANO, UČITELKA NA ZÁČÁTKU HODINY POPSALA NAŘENÍ HODINY, KTEROU DODRŽELA (TEST, CHARAKTERISTIKA)
Jakou formou bylo prezentováno učivo?	<ul style="list-style-type: none"> • VYSVĚTLENÍ UČIVA • DISKUSE SPOLEČNĚ
Jaké učební pomůcky byly využívány během vyučování?	KNIHA, SEŠIT
Jakých technických pomůcek využíval učitel při vyučování?	INTERAKTIVNÍ TABULE
Použil učitel ve vyučování metodu motivace?	ANO, POCHVALA I NADPOMENUTÍ
Jak probíhalo v hodině vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami?	• JEDEH ŽÁK S AUTISMEM MĚL TEST UZPŮSOBENÍ, JINAK PŘI DISKUSI SE ZAPOJOVAL
Jaké formy hodnocení využil učitel během výuky?	<ul style="list-style-type: none"> • OÚSTNÍ (SLOVNÍ) BĚHEM DISKUCE • NA KONCI HODINY VÝSLEDKY TESTU (NUMERICKĚ A.)

5) Rozbor vyučovací hodiny

Úvod hodiny:

- NERVOZUJÍ ŽÁCI PŘED TESTEM, UJÍ SE POSLEDNÍ POZNÁMKY
- POZDRAVENÍ UČITELKY
- NADIKTOVÁNÍ KDO CHYBÍ
- UČITELKA VYSVĚTLUJE NÁPLŇ HODINY (TEST, CHARAKTERISTIKA)

Průběh hodiny:

- 15 MINUT PÍŠETNÍ TEST
- UČITELKA PÍKÁ SPRÁVNÉ ODPOVĚDI
- VYSVĚTLENÍ TÉTA HODINY - CHARAKTERISTIKA OSOBY FILMOVÉ NEBO POMA'DROVÉ
- DISKUSE
- ČTENÍ KNIHY
- DISKUSE

Závěr hodiny:

- ROZDÁNÍ TESTŮ S HODNOCENÍM, ZAPSÁNÍ DO ŽK
- VYSVĚTLENÍ NÁPLNĚ HODINY DALŠÍ
- ZADÁNÍ ROZÁCI PRÁCE (SLOHOVKA)
- ROZLOUČENÍ

Poznámky k výuce:

- POUTAVÁ, DOBŘE PŘIPRAVENÁ HODINA

Příloha č. 12

HOSPITAČNÍ ARCH

Hospitační arch slouží k záznamu pozorování vyučovací hodiny. Je rozpracován do několika částí (viz níže).

1) Základní údaje o výuce:

Škola: ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘI DĚTSKÉ LÉČEBNĚ LUMBOVILE	Učitel: XY
Třída: 2. + 3. ročník	Datum: 15. 11. 2018
Vzdělávací obor/předmět: MATEMATIKA	Počet žáků: 8
Vyučovací hodina: 1.	Pozorovatelka: SANDRA KŘENKOVÁ

2) Formy a metody výuky

Výskyt forem výuky	0	1
Hromadná (frontální) výuka	X	
Samostatná práce a individuální výuka		X
Skupinová výuka	X	

Výskyt metod výuky	0	1
Klasické metody Slovní	Vyprávění učitele	X
	Vysvětlení (výklad) učitele	
	Rozhovor	X
	Práce s textem	X
Aktivizující metody		X
Komplexní metody		X
Jiné metody	X	

3) Analýza hodiny

Atmosféra ve třídě	<ul style="list-style-type: none"> ◦ KLIDNÁ, ŽÁCI V TICHOSTI PRACUJÍ ◦ ŽÁK S ASPERGEROVÍM SYNDROMEM SE NĚKDY PROJEVUJE VZTEKEM NEBO NECHCE PRACOVAT ◦ UČITELKA MÁ SLEPĚ ZORGANIZOVANOU PRÁCI V HODINĚ
Komunikace Učitel a žák	<ul style="list-style-type: none"> ◦ UČITEL INDIVIDUÁLNĚ VYSVĚTLUJE LÁTKU KAŽDEMU ŽÁKOVÍ ◦ VĚTŠÍ USNĚŘNOUJÁNÍ ŽÁKA S AS UČITELEM
Žák a žák	<ul style="list-style-type: none"> ◦ NEUŠKÝTOVALA SE, ŽÁCI SEDI DÁLEKO OD SEBE

4) Závěrečná část

Učitel dodržel cíl hodiny, který měl naplánovaný?	ANO, PRO KAŽDEHO ŽÁKA MĚLA UČITELKA PŘESNĚ POPIS PRÁCE, KTERÍ NA KONCI ZKONTROLOVALA, ŽDA BYL SPLNĚN
Jakou formou bylo prezentováno učivo?	INDIVIDUÁLNĚ VÝKLADEM KAŽDEMU ŽÁKOVÍ
Jaké učební pomůcky byly využívány během vyučování?	PRACOVNÍ LISTY, SEŠIT, UČEBNICE
Jakých technických pomůcek využíval učitel při vyučování?	JEDEN ŽÁK, KTERÝ BYL V UČÍVU NAPŘED OPAKOVAL PROBRANÉ UČIVO NA POČÍTAČI (UČÍROVIT PROGRAM)
Použil učitel ve vyučování metodu motivace?	ANO, POCHVALOU
Jak probíhalo v hodině vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami?	<ul style="list-style-type: none"> ◦ VŠICHNI ŽÁCI SPADAJÍ DO SKUPINY SUP ◦ JEDEN ŽÁK ASPE. SYNDROM
Jaké formy hodnocení využil učitel během výuky?	<ul style="list-style-type: none"> ◦ SLOVNĚ BĚHEM HODINY ◦ NA KONCI UČITELKA OZNAČKOVALA SPLNĚNÉ UČIVO

5) Rozbor vyučovací hodiny

Úvod hodiny:

- PŘÍCHOD UČITELŮ
- PO ZDRAVOU!
- CHYBĚJÍCÍ (ZÁPIS)
- VYSVĚTLENÍ NÁPLNĚ HODINY (SANOSTATAD)
- ŽÁDOST UČITELŮ O NACHYSTÁNÍ O OTEVŘENÍ POMOČEK KDE SKONČILI

Průběh hodiny:

- UČITELKA OBCHÁZÍ TŘÍDU A VYSVĚTLUJE ÚČIVO
- ROZDÍLNÉ LÁTKY (VYSVĚN. SLOVA BILIM; VELKA' DÍŠTEVA; UZOR)
- USTŘEDŇOVÁNÍ ŽÁKA S ASPER. SYNDROMEM (NEKABEN)
- JEDEN ŽÁK SPLNIL PRÁCI RYCHLE A KDE PROCUCOVAT NA POČÍTAČ (VYS. SLOVA)

Závěr hodiny:

- KONTROLA PRÁCE OPRAVENÉ A NÁSLEDNĚ HODNOCENÍ
- ZÁPIS UČITELE DO SVĚHO SEŠITU, KDE KAŽDÝ ŽÁK SKONČIL

Poznámky k výuce:

- SKUĚLE PŘIPRAVENÁ PRÁCE PŘE KAŽDÝM
- ŽÁK S AS TĚL VYKRYV NALAD (UČITELKA SKUĚLE PĚGOVALA)